

The background features a vertical stack of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These are connected by thin lines to a larger, faint circular graphic. On the left, there is a dark blue rounded rectangle and a red circle.

Programmabegroting 2020

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

Veiligheidsregio Fryslân levert een bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân. Een ambitie die ons motiveert, omdat we een wezenlijke bijdrage leveren voor de inwoners van Fryslân. Of het nu gaat om brandweezorg, publieke gezondheidszorg of crisisbeheersing; op alle fronten helpen we schade, slachtoffers en incidenten voorkomen en beperken.

Nu hebben wij niet het alleenrecht op deze taak. Van gemeenten tot politie, van maatschappelijke instellingen tot bedrijven, van nutsbedrijven tot inwoners; allen leveren een bijdrage aan deze ambitie. Gelukkig zit samenwerken in ons bloed. Sinds de oprichting van onze organisatie brengen wij partijen bij elkaar om gezamenlijk een zo hoog mogelijk resultaat te bereiken.

Voor de toekomst is onze werkwijze niet anders. Onze beleidsplannen zijn doorspekt met ambities waarin een verdere intensivering van de samenwerking centraal staat. Bij Veiligheid heet het: de netwerksamenleving centraal, bij Gezondheid: samen vooraan de slag. En de moderne variant van samenwerken, door slimmer gebruik te gaan maken van beschikbare data van alle partijen in ons netwerk, komt in alle plannen terug.

Nu spreken de beleidsplannen onze ambities op hoofdlijnen uit. Ambities die het verdienen om vertaald te worden naar praktisch handelen. Naar acties die merkbaar zijn voor de inwoners van Fryslân. Of, liever nog, die ervoor zorgen dat inwoners van Fryslân juist niet in contact hoeven te komen met de repressieve kant van onze organisatie.

2020 is in dat opzicht voor ons een belangrijk jaar. Na vaststelling van de beleidsplannen in 2018, de uitwerking, voorbereiding en eerste concretisering in 2019 is 2020 een jaar waarin we de vruchten hopen te plukken van al deze inspanningen.

Niet dat dit een radicale wijziging gaat zijn in ons takenpakket. Onze beleidsplannen zijn gebouwd op een stevig fundament van onze kerntaken, die de basis van onze werkzaamheden blijven. Het blussen van branden, de crisisorganisatie, de jeugdgezondheidszorg en de publieke gezondheidszorg.

U kunt erop vertrouwen dat wij ook deze taken in 2020 naar tevredenheid blijven uitvoeren. Om zo, samen met u, onze bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân zo groot mogelijk te laten zijn.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

Inhoudsopgave

1. Algemeen	4
1.1 Meerjarenbeleidsplannen	4
1.2 Omgevingswet	4
1.3 Meerjarig financieel kader	5
2. Programmaplan Gezondheid	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Doel van het programma	8
2.3 De pijlers en speerpunten van GGD Fryslân	9
2.4 Resultaten in 2020	10
2.5 Investerings in 2020	11
Interview	12
3. Programmaplan Crisisbeheersing	14
3.1 Doel van het programma	14
3.2 De speerpunten van Crisisbeheersing	14
3.3 Resultaten in 2020	16
3.4 Investerings in 2020	17
Interview	18
4. Programmaplan Brandweer	21
4.1 Doel van het programma	21
4.2 De speerpunten van Brandweer Fryslân	22
4.3 Resultaten in 2020	22
4.4 Investerings in 2020	25
Interview	26
5. Programmaplan Organisatie	29
5.1 Doel van het programma	29
5.2 De speerpunten van Programma Organisatie	29
5.3 Resultaten in 2020	30
5.4 Investerings in 2020	31
5.5 Financiën en kengetallen Veiligheidsregio Fryslân	32
Interview	33
6. Algemene dekkingsmiddelen	36
7. Paragrafen	37
7.1 Financiering	38
7.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
7.3 Bedrijfsvoering	41
7.4 Onderhoud kapitaalgoederen	41
8. Financiële begroting	43
8.1 Overzicht van baten en lasten	43
8.2 Financiële positie	46
Bijlage 1: Bijdrage per gemeente 2020-2023	49
Bijlage 2: Investeringskredieten 2020	54

1. Algemeen

1.1 Meerjarenbeleidsplannen

In het najaar van 2018 zijn de meerjarenbeleidsplannen vastgesteld door het algemeen bestuur. Gemeenteraden hebben via interactieve sessies (vooraf) en via een zienswijze (formeel) hun invloed kunnen uitoefenen bij de totstandkoming van de plannen. Naast de kerntaken van VRF wordt in de beleidsplannen de koers voor de komende jaren op hoofdlijnen beschreven.

Het programma Veiligheid richt zich op het bevorderen van en deelnemen aan de netwerksamenleving en op de slimme inzet van data en technologie. Het programma Gezondheid neemt het Landelijk Professioneel Kader (LPK) als uitgangspunt en richt zich daarnaast op leefstijl en kwaliteit, de lokale leefwereld, een gezonde leefomgeving en op het thema zorg en veiligheid. Tot slot wil de VRF als gehele organisatie de komende jaren stappen maken op het vlak van digitale dienstverlening, duurzaam voorbeeldgedrag en uitstekend werkgeverschap.

Nu de plannen zijn vastgesteld, werken we de thema's concreet uit. Uitgangspunt is om de uitvoering zoveel mogelijk binnen het huidige budget te laten plaatsvinden. Mocht realisatie (extra) geld kosten dan wordt een voorstel voorgelegd aan het bestuur. Het bestuur bepaalt of het extra geld beschikbaar wordt gesteld.

1.2 Omgevingswet

2020 is een belangrijk jaar als het gaat om de Omgevingswet. Immers, het is het laatste jaar voordat de wet daadwerkelijk van kracht wordt. En daarmee het laatste voorbereidingsjaar.

De Omgevingswet is de grootste wetswijziging sinds de Grondwet. Het is niet verwonderlijk dat ook Veiligheidsregio Fryslân hierdoor geraakt wordt. Er is een sterke relatie tussen de inrichting van de leefomgeving en het ervaren gevoel van gezondheid en veiligheid van de inwoners van Fryslân. Door hier rekening te houden bij het opstellen van omgevingsvisies en het verlenen van vergunningen kan schade aan de achterkant zoveel mogelijk voorkomen worden.

Onze inbreng op dit gebied wordt tot nu toe op waarde geschat. In nauwe samenwerking met de gemeenten, via De Friese Aanpak, ondersteunen wij gemeenten in het in kaart brengen van welke opties er zijn om veiligheid en gezondheid een plek te geven in ieders omgevingsbeleid. Ondertussen scholen we onze eigen medewerkers bij op de ontwikkelingen van de Omgevingswet, passen we ons adviseringsproces aan en sluiten we onze systemen aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Deze inspanningen gaan zeker ook in 2020 tijd en aandacht van ons vragen. In welke mate we dit binnen de bestaande middelen kunnen doen, is voor nu nog onbekend. Mocht dit ondoenlijk blijken te zijn, dan verantwoorden we ons hierover via de bestuursrapportages.

Naast incidentele implementatiekosten houden we serieus rekening met structurele uitvoeringskosten. Een prominente rol binnen het omgevingsbeleid leidt tot een uitbreiding van taken aan de preventieve kant van onze organisatie. Wij merken nu al een stijging in het aantal adviesaanvragen vanuit gemeenten, vooral aan de gezondheidskant. Bij de kaderbrief 2021 verwachten we een eerste indicatie van deze structurele gevolgen te kunnen doen.

1.3 Meerjarig financieel kader

Het Algemeen Bestuur stelde op 7 maart 2019 het meerjarig financieel kader vast. In deze kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

In de begroting zijn de volgende beleidsmatige ontwikkelingen meegenomen:

- **Academische Werkplaats en opleiden van artsen**
 Het begrip academisering (van de publieke gezondheid) verbindt innovatie, kwaliteit en effectiviteit. De inzet van bewezen effectieve interventies, het verspreiden van kennis hierover en verder onderzoek naar het vergroten van de effectiviteit van interventies is ook uitgangspunt van het Nationaal Preventieakkoord. In de lijn met deze gewenste academisering (kwaliteitsverbetering) wordt de opleidingsstructuur voor artsen M&G per 1 januari 2019 gewijzigd. De consequenties daarvan voor GGD Fryslân zijn aan het bestuur voorgelegd in de vergadering van 4 oktober 2018. Om te voldoen aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opleiden van voldoende artsen, nu en in de toekomst, is een budgetuitzetting van € 100.000 noodzakelijk. GGD Fryslân wil zelf ook bijdragen aan onderzoek naar de effectiviteit van gebruikte en te gebruiken interventies, in samenhang met het delen van kennis en dus het participeren in kennisnetwerken. Verwezen wordt naar het voorstel over het vervolg van Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noord-Nederland (AWPGNN). In het kader van het in stand houden van AWPGNN is vastgesteld dat een structurele personele inzet van 0,5 fte onderzoeker onontkoombaar is, hetgeen een budgetuitzetting van € 50.000 vraagt.
- **Brandweerkazerne Oudega**
 Inmiddels is het haalbaarheidsonderzoek van het bouwen van een brandweerkazerne in Oudega in afrondende fase waarbij het erop lijkt dat er voldoende vrijwilligers bovengemiddeld geïnteresseerd en beschikbaar zijn. Besluitvorming heeft plaatsgevonden in de Bestuurscommissie Veiligheid van 14 november 2018. Dat betekent dat vanaf begin 2019 de eerste opleidingen, de voorbereidingen van de bouw en de aanschaf van materiaal en materieel zullen gaan starten. In de periode voorafgaand aan de bouw zal er tijdelijke huisvesting gehuurd moeten worden. De verwachting is dat de bouw van de kazerne in 2021 gereed zal zijn. De kosten voor de komende beleidsperiode zijn uitgezet in de kaderbrief 2020, waarbij de uitzetting voor 2020 € 176.000 bedraagt.
- **Wet normalisering rechtspositie ambtenaren**
 De wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) treedt op 1 januari 2020 in werking. De wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. De wet brengt voor veiligheidsregio's een financieel risico met zich mee. Mogelijk wordt de vergoeding van de brandweervrijwilligers beschouwd als loon, waardoor de loonkosten stijgen. De eerste voorlopige inschatting wijst op een stijging van de loonkosten voor de VRF met € 2,1 miljoen. De minister van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft deze problematiek erkend. Hij heeft de Tweede Kamer voorgesteld deze wet voor veiligheidsregio's uit te stellen tot ten minste 2021. Aan het einde van dit jaar moet meer duidelijkheid komen over de invoering van de Wnra. We wachten de landelijke ontwikkelingen hieromtrent af. Dat laat onverlet dat er iets gaat wijzigen voor het personeel van veiligheidsregio's. Het lijkt uitgesloten dat het personeel van de veiligheidsregio's als enige blijft vallen onder de CAR-UWO. Daarmee staat 2020 in het teken van de overgang en implementatie van de nieuwe wet. Zo moeten alle eenzijdige aanstellingen omgezet worden naar tweezijdige arbeidsovereenkomsten. Ook moet kennis vergaard worden van het civiele arbeidsrecht. We voorzien nu dat we deze extra inzet niet binnen de huidige formatie kunnen realiseren. Voor 2020 denken we daarom incidenteel €100.000 extra middelen nodig te hebben.

Autonome ontwikkelingen

Conform artikel 5a van de financiële verordening zijn de budgetten voor materiële en loonkosten geïndexeerd:

- **Indexering materiële kosten**

De indexering voor materiële kosten is gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) over de maand november, ruim een jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De CPI over november 2018, die de basis vormt voor de indexering materiële kosten voor deze kaderbrief, is 2%. Meerjarig was al uitgegaan van een gemiddelde stijging van 1% per jaar. Gezien de economische ontwikkeling en de ontwikkeling van het accres is het aannemelijk dat de prijzen de komende jaren met gemiddeld meer dan 1% per jaar zullen stijgen in tegenstelling tot de afgelopen jaren. Om die reden is voor het meerjarig financieel kader de structurele stijging verhoogd van 1% naar 1,8 % per jaar vanaf 2021. Deze sluit aan bij de indicatie van de ontwikkeling van het CPI 2020-2023 in de septembercirculaire Gemeentefonds 2018.

- **Indexering loonkosten / ABP**

In 2017 is een nieuwe cao afgesproken met een geldigheidsduur tot 1 januari 2019. Tot en met de begroting 2018 zijn de loonkosten dan ook op peil. Vanaf 2019 is meerjarig aangesloten bij de norm zoals destijds gehanteerd door de rijksoverheid: 1,25% per jaar. Elke stijging boven de 1,25% bij de totstandkoming van een nieuwe cao per 1 januari 2019 leidt tot een uitzetting van de begroting. De verwachting is dat de stijging in 2019 3,4 % zal zijn conform de septembercirculaire Gemeentefonds. Deze cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor de jaren vanaf 2020 weten we vanuit diezelfde septembercirculaire indicatief waar de loonontwikkeling voor de komende jaren op uitkomt, namelijk structureel 3,4% (3,5% in 2020, 3,0% in 2021 en 3,6% in 2022 en 2023). Indien de definitieve stijging van de cao (inclusief sociale premies) per 1 januari 2019 bekend is, zal de eventuele afwijking alsnog worden aangepast in de begroting

- **Vennootschapsbelasting**

Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsorganisaties ingevoerd. Overheidsorganisaties zijn belastingplichtig voor zover er sprake is van een onderneming. Het effect daarvan werd geschat op maximaal € 60.000 per jaar vanaf 2016. De afgelopen twee jaar zijn met ondersteuning van fiscaal specialisten in landelijke netwerkgroepen de gevolgen voor veiligheidsregio's in kaart gebracht en afgestemd met de belastingdienst. Daaruit blijkt uiteindelijk dat alleen de vrijwillige aansluitingen voor het Openbaar Meldsysteem (OMS) in de heffing vallen, wat leidt tot een heffing van zo'n € 10.000. Aangezien in de begroting rekening is gehouden met een last van € 60.000 de post in de begroting met € 50.000 worden verlaagd.

Effecten op 2019

Van de bovengenoemde punten hebben enkele (deels) ook effect op het jaar 2019. Deze effecten worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2019 die separaat zal worden voorgelegd.

Aansluiting nadelig saldo

Als gevolg van de genoemde ontwikkelingen neemt de gemeentelijke bijdrage in het nadelig saldo in totaal toe met € 2.528.000 ten opzichte van de jaarschijf 2020 in de begroting 2019. Samengevat leiden de verschillende oorzaken per post tot de volgende aansluiting (x. € 1.000):

Bijdrage 2020 begroting 2019	€ 60.364
Academische werkplaats	€ 50
Opleiden van artsen	€ 100
Brandweerkazerne Oudega	€ 176
Wnra	€ 100
Indexatie loonkosten/ ABP	€ 1.891
Indexatie materiele kosten	€ 224
Rijksvaccinatieprogramma	€ 37
Vennootschapsbelasting	€ - 50
Bijdrage 2020	€ 62.892

Het hoofdstuk 'Algemene dekkingsmiddelen' gaat in op de bijdrage per programma, waarbij eveneens de aansluiting met de begroting 2019 is gemaakt. In de bijlage staat een overzicht van de bijdragen per gemeente.

2. Programmaplan Gezondheid

2.1. Algemeen

In overeenstemming met het besluit van het Algemeen Bestuur over de 'Kaderbrief 2020-2023' is in het programma Gezondheid rekening gehouden met:

- Academisering publieke gezondheidszorg: om te voldoen aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opleiden van voldoende artsen, nu en in de toekomst, is een budgetuitzetting van €100.000 noodzakelijk. In het kader van het in stand houden van AWPGEN is vastgesteld dat een structurele personele inzet van 0,5 fte onderzoeker onontkoombaar is, hetgeen een budgetuitzetting van € 50.000 vraagt.
- JGZ 3.0: de Bestuurscommissie Gezondheid heeft de innovatieagenda JGZ 3.0 voor de komende jaren vastgesteld. De vastgestelde innovatieagenda vergt een incidentele investering van € 460.000 in 2020, welke wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve Innovatieagenda JGZ 3.0

2.2. Doel van het programma

De hoofdambitie van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022: we gaan de komende vier jaren gezondheidswinst boeken. GGD Fryslân wil het aantal ongezonde levensjaren voor iedereen terugbrengen. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de doelgroep met een lage sociaal economische status, omdat het aantal ongezonde levensjaren voor deze groep veel groter is.

Onze missie is:
Iedereen verdient een veilig en gezond leven.
Wij dragen daaraan bij!

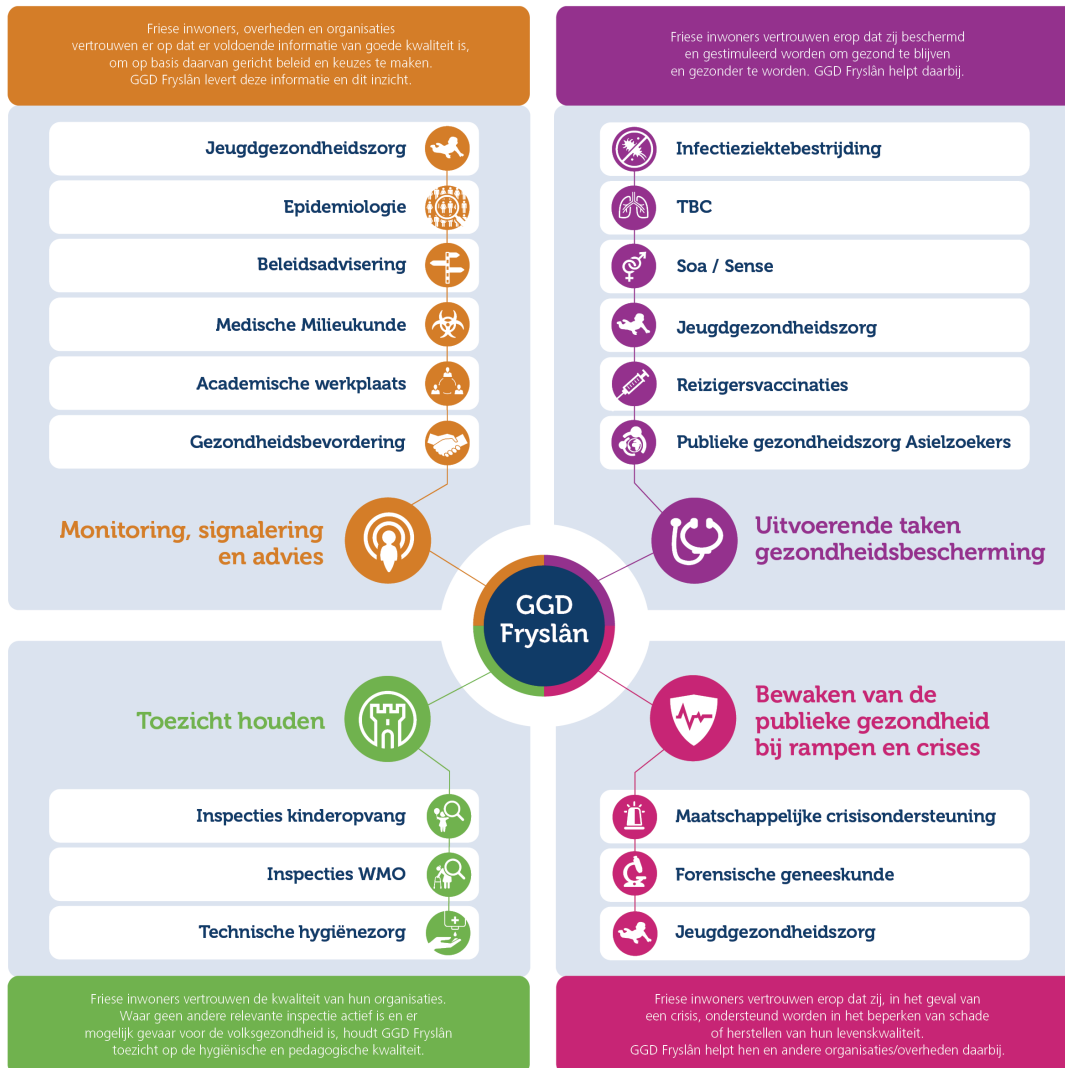
Om onze missie waar te maken, richten we ons in het programma gezondheid op factoren die de gezondheid en vitaliteit van mensen beïnvloeden. Denk aan de sociaaleconomische situatie van mensen. Of culturele, fysieke en sociale factoren in de omgeving van mensen. Maar ook het gedrag en de vaardigheden van mensen zelf hebben invloed op hun eigen gezondheid (positieve gezondheid, Huber 2011).

We dragen als netwerkorganisatie samen met onze partners bij aan bovenstaande hoofdambitie zoals vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan. Om onze hoofdambitie te ondersteunen zijn daarin ook de volgende ondersteunende ambities geformuleerd voor 2019-2022:

- Gezondheid krijgt in alle omgevingsvisies een prominente plek.
- De kinderopvang in Friesland voldoet aan de gestelde normen voor kwaliteit en veiligheid. Het aantal zogenaamde 'groene' profielen (dat wil zeggen door de inspectie als voldoende beoordeeld) is toegenomen met 10%
- De huidige vaccinatiegraad (95% voor RVP en 52% voor HVP) blijft op peil
- We dragen bij aan de vermindering van de druk op de specialistische hulp en zorg.
- We voorkomen antibioticaresistentie en bestrijden het als het zich aandient.
- Er valt niemand tussen wal en schip!

2.3. Pijlers en speerpunten van GGD Fryslân

In de begroting zijn de vier pijlers van GGD Fryslân terug te vinden.

2.4. Resultaten in 2020

In het verlengde van het besluit van het Algemeen Bestuur over een nieuw format voor de programmabegroting (begroting 2.0) zijn door de Bestuurscommissie Gezondheid op 15 november 2018 per jaar indicatoren vastgesteld behorende bij het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022. Om de relatie tussen de pijlers en de thema's van het meerjarenbeleidsplan te verduidelijken is per indicator ook het thema benoemd.

De indicatoren voor 2020 vindt u hieronder.

Indicator	Bron	Onderwerp	Thema
Pijler 1 - Monitoren, signaleren, advies			
% jongeren dat ooit heeft gerookt/dagelijks rookt	GO Jeugd 2016, 2019	Roken	Leefstijl en vitaliteit
% jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken	GO Jeugd 2016, 2019	Alcohol	Leefstijl en vitaliteit
% jongeren dat recent binge heeft gedronken	GO Jeugd 2016, 2019	Alcohol	Leefstijl en vitaliteit
% jongeren dat ooit/recent cannabis heeft gebruikt	GO Jeugd 2016, 2019	Drugs	Leefstijl en vitaliteit
% jongeren dat ooit/recent drugs heeft gebruikt	GO Jeugd 2016, 2019	Drugs	Leefstijl en vitaliteit
% kinderen met overgewicht. Betreft kinderen die in schooljaar 2020 een contactmoment groep 7 hebben gehad.	Registratie jgz	Overgewicht	Leefstijl en vitaliteit
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft bij de GIDS aanpak	Interne informatie teams b&a	Gids aanpak	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft op ouderengezondheidszorg	Interne informatie teams b&a	Ouderen-gezondheidszorg	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD betrokken is op de omgevingsvisie	Interne informatie teams b&a	Omgevingsvisie	Gezonde leefomgeving
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft op de omgevingsvisie	Interne informatie teams b&a	Omgevingsvisie	Gezonde leefomgeving
Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming			
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van de GIDS aanpak op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Gids aanpak	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van ouderengezondheidszorg op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Ouderen-gezondheidszorg	Lokale leefwereld
% jongeren dat recentelijk heeft verzuimd	GO Jeugd 2016, 2019	Schoolverzuim	Leefstijl en vitaliteit
vaccinatiegraad	RIVM	Infectieziekten	Gezonde leefomgeving
% jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling	GO Jeugd 2016, 2019	Kindermishandeling	Zorg en veiligheid

Indicator	Bron	Onderwerp	Thema
Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises			
Aantal opschalingen naar GROP	Interne registratie GROP functionaris	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal PSH processen	Interne registratie coördinator PSH	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal suicides	CBS	Suicides	Zorg en veiligheid
Pijler 4 - Toezicht houden			
% groene profielen kinderopvang	Interne registratie THZ		Gezonde leefomgeving

2.5. Investerings in 2020

Producten Gezondheid	Lasten	Baten	Eindtotaal
Pijler 1	13.688.786	142.590	13.546.196
Pijler 1	9.157.214	2.832.353	6.324.861
Pijler 3	1.077.015	597.082	479.933
Pijler 4	1.244.781	1.244.781	-
Reservemutaties	102.000	562.000	-460.000
Programma Gezondheid 2020	25.269.796	5.378.806	19.890.990

Academische Werkplaats werkt aan betere publieke gezondheid:

**'Je maakt het verschil als je kennis
bij de juiste mensen brengt'**

Interview

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPB) van GGD Fryslân verbindt praktijk, beleid, onderwijs en onderzoek. 'We zetten wetenschappelijk onderzoek in om de publieke gezondheid te verbeteren en benutten praktijkkennis om relevante onderzoeksvragen te stellen', vertellen Klaus Boonstra en Marijke Teeuw.

'Zie ons als een noordelijke onderzoekshub rondom publieke gezondheid', vat coördinator Klaus Boonstra de rol van de Academische Werkplaats samen. 'We zijn een kennisinfrastructuur. Hierin brengen we praktijk- en beleidsprofessionals samen met opleiders en onderzoekers van kennisinstellingen. Dit doen we vanuit de gedachte dat van we elkaar kunnen leren en zo tot beter en praktijkgericht onderzoek komen. Hierdoor vergaren we kennis en inzichten die meteen toepasbaar zijn voor professionals die betrokken zijn bij de publieke gezondheid.'

Grote en kleine onderzoeksvragen

Marijke Teeuw is onderzoeker bij de AWPB: 'Er komen jaarlijks allerlei grote en kleine onderzoeksvragen op ons af. Van de invloed die de openbare ruimte heeft op mensen met dementie tot het in kaart brengen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.' De vragen komen voornamelijk vanuit de GGD en gemeenten, maar ook van andere instellingen. 'Vragen die relevant zijn voor de publieke gezondheid, faciliteren we. Bijvoorbeeld door experts, kennisinstellingen en onderwijs rondom een onderzoek samen te brengen.'

Vergrijzing en krimp

De komende jaren valt er genoeg te verkennen en te bestuderen. Klaus: 'In het domein van de publieke gezondheid in Noord-Nederland gebeurt ontzettend veel. De zorgvraag verandert door vergrijzing en krimp. En er is groeiende aandacht voor de invloed van de omgeving op ons welbevinden. Dit maakt ons werk zo interessant. We staan aan de voorkant van deze grote vraagstukken. Dankzij onderzoek kunnen we onderbouwde adviezen geven en de kwaliteit van de gezondheidszorg concreet verbeteren.'

'Hoe gaan we in 2030 met minder zorgprofessionals toch goede zorg bieden?'

Gezondheidszorg in 2030

Naast sociaal maatschappelijke thema's is het functioneren van de zorg een thema dat aandacht heeft. Zo is de Academische Werkplaats betrokken bij "Seker en Sûn". Klaus: 'Hierin onderzoeken we hoe we de zorg in het Noorden toekomstbestendig maken. Hoe gaan we in 2030 met minder zorgprofessionals toch goede zorg bieden? We verkennen bijvoorbeeld de (on)mogelijkheden van nieuwe technologie. Of we onderzoeken de effecten van concepten als "Positieve Gezondheid op de zorgvraag van mensen. Aan de hand hiervan ontwikkelen we zorgscenario's met adviezen en aanbevelingen.'

Kennis delen

Naast het doen van onderzoek heeft de Academische Werkplaats de taak om nieuwe kennis en inzichten te delen. Marijke: 'Denk aan het organiseren van conferenties rondom thema's, kennissessies voor specialisten of het schrijven van laagdrempelige publicaties in de regionale media. Hieraan willen we de komende jaren nog meer aandacht besteden. Onderzoek doen is één, maar je maakt pas het verschil wanneer je in staat bent om kennis bij de juiste mensen te brengen.'

3. Programmaplan Crisisbeheersing

3.1. Doel van het programma

Veiligheid is geen exclusieve taak van de Veiligheidsregio. Alleen samen met burgers en organisaties kunnen we Fryslân veiliger maken. In november 2018 is het Beleidsplan Veiligheid voor de periode 2019-2022 door het bestuur vastgesteld. Gedurende deze beleidsperiode zoeken we actief de samenwerking met hen en met anderen in onze *netwerksamenleving*. Door *het slim inzetten van data en technologie* willen we de veiligheid in Fryslân verder vergroten. Bovendien zijn we *nieuwsgierig* en ons steeds *bewust* wat er in onze *omgeving* gebeurt. Zo kunnen we goed inspelen op de veranderende wereld om ons heen. We hebben drie ambities voor de komende beleidsperiode benoemd, welke door zowel Crisisbeheersing als Brandweer zijn uitgewerkt naar speerpunten. De drie gezamenlijke ambities zijn:

- **De netwerksamenleving centraal**
Wij participeren in de netwerksamenleving en faciliteren haar bij het werken aan veiligheid.
- **Slimme inzet van data en technologie**
Wij zetten informatie, data en technologie in om de stap te maken van reageren naar voorspellen. Zo vergroten wij de veiligheid in Fryslân.
- **Nieuwsgierig en omgevingsbewust**
Wij weten wat er speelt, zijn weerbaar en wendbaar. Zo kunnen we onder veranderende condities aan veiligheid werken.

3.2. Speerpunten Crisisbeheersing

Op basis van het Beleidsplan 2019-2022 heeft de afdeling Crisisbeheersing vijf speerpunten geformuleerd.

1. Risico's in beeld

We spelen adequaat in op bestaande en nieuwe risico's. Op grond van de Wet veiligheidsregio's maken we onder andere diverse plannen en brengen we risico's in beeld met het regionaal risicoprofiel. We zetten in op risicocommunicatie om redzaamheid te bevorderen en het veiligheidsbewustzijn te verhogen.

2. (Netwerk)samenwerking

Wij kenmerken ons als een netwerkorganisatie en zijn de verbindende schakel in een groeiend aantal netwerken. In deze netwerken maken we met al onze partners afspraken over hoe te handelen voor, tijdens en na crises.

3. Crisisorganisatie 24/7

Onze crisisorganisatie staat er 24/7. Dit kan gaan om inzetten waarbij de pieper gaat (GRIP-opschaling), maar we komen ook in actie zonder dat er sprake is van een GRIP-opschaling.

De crisisorganisatie bestaat uit 300 crisisfunctionarissen. Een groot deel werkt in het dagelijks leven bij één van de Friese gemeenten. Het zijn professionals die klaar staan om in actie te komen bij een crisis of ramp. Wij zorgen ervoor dat iedere crisisfunctionaris goed is voorbereid.

Ook de Friese inwoners spelen een rol tijdens een ramp of crisis. We proberen de veerkracht van onze inwoners zoveel mogelijk te benutten en hebben aandacht voor de groep verminderd zelfredzamen, zoals ouderen.

4. Advisering

Samen met de brandweer en politie geven we aan gemeenten een gezondheids- en veiligheidsadvies voor evenementen. We leveren een bijdrage aan veiligheidsbewustzijn, verbinding en informatiedeling met betrekking tot evenementenveiligheid.

We adviseren en ondersteunen zorginstellingen bij de voorbereiding op rampen en crises. Het uitgangspunt dat hierbij gehanteerd wordt is dat de zorginstellingen zelf verantwoordelijk zijn voor de continuïteit van zorg en de voorbereiding hierop.

5. Evalueren

Elke GRIP-opstapeling, maar ook vakbekwaamheidsactiviteiten, worden met de betrokkenen geëvalueerd. We brengen verbeterpunten in kaart en stellen actiepunten op. Wij willen leren van de evaluaties om continu te verbeteren. Naast partners en instellingen luisteren wij ook naar burgers om erachter te komen hoe zij de crisis hebben beleefd.

Op deze manier werken we met (netwerk)partners, crisisfunctionarissen en burgers continu aan de kwaliteit van de crisisorganisatie in Fryslân.

3.3. Resultaten in 2020

Speerpunt	Activiteit	Resultaat
Risico's in beeld	Doorontwikkeling tot informatieknooppunt	In Noord-Nederland is een Veiligheidsinformatiecentrum (VINN) operationeel. De (crisis)organisatie wordt continu voorzien van een actueel risicobeeld.
	Risicocommunicatie (over risico's uit het regionaal risicoprofiel)	Veiligheidsbewustzijn van burgers wordt vergroot
	Opstellen en actualiseren van planvorming	Vastgestelde plannen die aansluiten bij de behoeftes van crisisfunctionarissen
Netwerk Samenwerking	Organiseren van netwerk- en thematische bijeenkomsten	Relatiebeheer met bestaande en nieuwe partners
	Maken van samenwerkingsafspraken met bestaande en nieuwe partners	Partners weten hoe zij moeten handelen voor, tijdens en na een crisis
	Inwoners Fryslân betrekken bij de crisisorganisatie	Veerkracht inwoners Fryslân benutten en aandacht voor verminderd zelfredzamen
Crisis organisatie	Werving en selectie en (ver)binden van crisisfunctionarissen	Borgen van de kernbezetting van de Friese crisisorganisatie
	Aanbieden van een vakbekwaamheidsprogramma aan elke crisisfunctionaris	Crisisfunctionarissen zijn vakbekwaam
	Slim inzetten van data en technologie	Crisisorganisatie is en blijft toekomstbestendig uitgerust
	De Friese crisisorganisatie is 24/7 paraat	Crisisorganisatie komt in actie bij GRIP- opschaling en zonder dat sprake is van GRIP-opschaling
Advisering	Adviseren van gemeenten over evenementen; bevorderen regionale samenwerking en stimuleren uniformiteit t.a.v. evenementenveiligheid	Leveren van een bijdrage aan veilige en feestelijke evenementen in Fryslân
	Advisering en ondersteuning van zorginstellingen bij hun voorbereiding op rampen en crises	Implementatie Visie Zorgcontinuïteit
Evalueren	Evalueren van (GRIP)inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten	Leren van evaluaties en belevingsonderzoeken om continu te verbeteren
	Uitvoeren van belevingsonderzoeken onder burgers, bedrijven en netwerkpartners	
	Borgen van actiepunten uit evaluaties in de crisisorganisatie	

3.4. Investerings in 2020

Producten Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Eindtotaal
Crisisbeheersing	€ 4.366.959	€ 2.917.305	€ 1.449.654
Programma Crisisbeheersing	€ 4.366.959	€ 2.917.305	€ 1.449.654

VRF leert steeds meer van evaluaties

'We evalueren om onszelf te verbeteren'

Interview

Als afdeling Crisisbeheersing ben je nooit uitgeleerd. Elk incident en iedere oefening biedt waardevolle inzichten en aanknopingspunten om je inzet en je organisatie te verbeteren. Sonja de Bruin: 'Veiligheidsregio Fryslân wil het maximale uit evaluaties halen.'

Sonja is fulltime "evaluator" bij Veiligheidsregio Fryslân. Dit betekent dat ze zich volledig focust op de evaluatie van GRIP- en niet GRIP-incidenten en oefeningen. VRF is hiermee de eerste veiligheidsregio in Nederland die fulltime een evaluator in dienst heeft. Sonja: 'We willen het maximale uit onze evaluaties halen. Dit betekent niet alleen een vinkje zetten bij "het ging wel goed". Maar daarna ook de vraag stellen wáárom het goed ging.'

Mindset

De eerste jaren maakte Sonja zich sterk om de evaluaties tot een volwaardig onderdeel van elk incident en elke oefening te maken. 'Zo'n evaluatie moest er voor het gevoel vaak nog eventjes bij: een soort corvee. Nu we meer aandacht hebben voor het belang van evaluaties, merk je dat die mindset verandert. We doen het om succesfactoren en verbeterpunten inzichtelijk te maken, zodat we onszelf kunnen verbeteren. Nu evalueren we nog op teamniveau, maar dit willen we richting 2020 ontwikkelen naar functie- en zelfs individueel niveau.'

Uniform evalueren

VRF investeerde daarnaast in een nieuw systeem om incidenten snel en uniform door te lichten. Sonja: 'Bij elk incident zijn verschillende teams betrokken. Dankzij het nieuwe systeem evalueert elk team op dezelfde manier: op basis van dezelfde criteria. Denk aan snelheid van opschalen, informatiemanagement of communicatie. Hierdoor kunnen we incidenten en oefeningen beter vergelijken en veel sneller rapportages maken.'

'Richting 2020 willen we ook op evalueren op functie- en individueel niveau'

Trends

De trends die Sonja uit de evaluaties haalt, bieden aanknopingspunten om kwaliteitsslagen te maken. 'Wat komt er op ons af, wat gaat goed en waar missen we kennis? Dit resulteert in nieuwe bouwstenen voor je vakbekwaamheidsprogramma of oefenscenario's. Inmiddels zijn de eerste concrete verbeteracties dankzij de evaluaties al in gang gezet.'

Gedeeld kanaal

Zo werd in 2018 werd een try-out gedaan met een gedeeld portofoonkanaal voor alle crisisfunctionarissen die bij een Commando Plaats Incident (CoPI) betrokken zijn. 'Deze functionarissen krijgen bij aanvang van een incident via dit kanaal gelijktijdig dezelfde informatie van de calamiteitencoördinator van de Meldkamer. Uit evaluaties blijkt dat dit als waardevol wordt ervaren. De feedback is zo positief dat de intentie er is om dit ook in de Veiligheidsregio's Groningen en Drenthe uit te rollen.'

Belevingsonderzoek

Als evaluator houdt Sonja zich eveneens bezig met het belevingsonderzoek. 'We willen weten hoe burgers, partners en instellingen de inzet van hulpdiensten ervaren. Uit onderzoek blijkt dat die beleving positief is. Een verbeterpuntje is de communicatie met de betrokkenen van een incident. Vraag je tijdens een incident eerst even hoe het met iemand gaat, of begin je gelijk over de verzekeringen? Soms gaan we wat te snel. Met deze feedback gaan we aan de slag.'

Leren van containerramp

Een incident dat het komende jaar volop in de spotlights staat, is de containerramp op de Noordzee. Sonja: 'Een GRIP4 die een maandlang duurt is uniek. Met behulp van een extern bureau gaan we de incidentbestrijding daarom uitvoerig evalueren. Het is zo'n gebeurtenis waar je als organisatie ontzettend veel lering uit kunt trekken.'

4. Programmaplan Brandweer

4.1. Doel van het programma

Veiligheid is geen exclusieve taak van de Veiligheidsregio. Alleen samen met burgers en organisaties kunnen we Fryslân veiliger maken. In november 2018 is het Beleidsplan Veiligheid voor de periode 2019-2022 door het bestuur vastgesteld. Gedurende deze beleidsperiode zoeken we actief de samenwerking met hen en met anderen in onze *netwerksamenleving*. Door *het slim inzetten van data en technologie* willen we de veiligheid in Fryslân verder vergroten. Bovendien zijn we *nieuwsgierig* en ons steeds *bewust* wat er in onze *omgeving* gebeurt. Zo kunnen we goed inspelen op de veranderende wereld om ons heen. We hebben drie ambities voor de komende beleidsperiode benoemd, welke door zowel Crisisbeheersing als Brandweer zijn uitgewerkt naar speerpunten. De drie gezamenlijke ambities zijn:

- **De netwerksamenleving centraal**
Wij participeren in de netwerksamenleving en faciliteren haar bij het werken aan veiligheid.
- **Slimme inzet van data en technologie**
Wij zetten informatie, data en technologie in om de stap te maken van reageren naar voorspellen. Zo vergroten wij de veiligheid in Fryslân.
- **Nieuwsgierig en omgevingsbewust**
Wij weten wat er speelt, zijn weerbaar en wendbaar. Zo kunnen we onder veranderende condities aan veiligheid werken.

4.2. Speerpunten Brandweer

De volgende speerpunten zijn specifiek voor Brandweer Fryslân en laten zien wat de ambitie voor 2022 is.

Samen aantoonbaar paraat

In 2022 zijn wij Samen aantoonbaar Paraat en voelen wij ons gezamenlijk verantwoordelijk voor de brandweezorg in Fryslân. Op basis van een betrouwbaar en actueel beeld van de repressieve slagkracht (mens en materieel) anticiperen wij adequaat op paraatheidsproblemen. Dit vraagt om openheid en het gewoon vinden om met elkaar het goede gesprek te voeren over paraatheid en de geleverde operationele prestaties: daadwerkelijke bezetting en uitruk- en opkomsttijden. Het is vanzelfsprekend dat we hierover, op basis van vastgestelde normen, rapporteren. Ook bereiden wij ons voor op de paraatheidsvraagstukken van de toekomst. Op termijn gaan zaken als vergrijzing, leegloop platteland en veranderingen in de arbeidsmarkt duidelijke effecten hebben op de te leveren brandweezorg. Deze zijn niet op te lossen met de huidige organisatievorm en vragen een nieuwe kijk en benadering ondersteund met innovatie in organisatie en materieel.

Samen aantoonbaar vakbekwaam

In 2022 zijn wij Samen aantoonbaar Vakbekwaam. Wij bieden een effectief en efficiënt trainingsprogramma aan dat aansluit op de behoefte van de medewerkers en de risico's in hun omgeving. Ons PPMO-programma zorgt ervoor dat al het personeel medisch geschikt is voor de taken die ze moeten kunnen uitvoeren. Het brandweerpersoneel heeft inzicht in de eigen mate van vakbekwaamheid en voelt zich daar zelf verantwoordelijk voor. Behalve de medewerker hebben zowel de ploegleider als het clusterhoofd inzicht in de stand van de vakbekwaamheid en daar waar er afwijkingen ontstaan, nemen de ploegleider en het clusterhoofd actief stappen om met de betreffende medewerker in gesprek te gaan om samen tot een oplossing te komen.

Middels een flexibel vakbekwaamheidsprogramma kunnen wij inspelen op nieuwe inzichten en noodzakelijkheden voor onze repressieve organisatie (lerende organisatie, flexibel en wendbaar). De afdeling vakbekwaamheid draagt er ook zorg voor dat alle medewerkers, die betrokken zijn in het vakbekwaamheidsproces (beroeps en vrijwilligers), optimaal zijn voorbereid en geschoold voor hun taken.

Risicobewust en Risicogericht samenwerken

In 2022 werken wij Risicobewust en Risicogericht samen en richten wij ons primair op de risico's die ertoe doen. Juist op deze risico's kunnen wij vanuit onze integrale deskundigheid meerwaarde laten zien. Om deze deskundigheid te kunnen bieden, zijn wij risicobewust. Wij hebben voldoende besef van risico's in de omgeving. Intern zijn de verschillende disciplines met elkaar verbonden. Om goed risicogericht te kunnen werken hebben wij kennis van incidenten, incidentverloop en incidentbestrijding, maar ook van ons repressieve potentieel. En om veilig en effectief repressief op te kunnen treden, hebben brandweermensen kennis van de preventief aanwezige voorzieningen, hulpmiddelen en de werking daarvan. Dit hebben wij bereikt door (door)ontwikkeling van de samenwerking tussen de verschillende disciplines intern (risicobeheersing, planvorming, vakbekwaamheid en materieelbeheer) en samenwerking extern.

4.3. Resultaten 2020

Speerpunt	Doel	Resultaat
Samen aantoonbaar paraat	Uitruk op Maat (flexibele voertuigbezetting) Borgen werkwijze bij repressief optreden met minder dan 6 personen	Werkwijze Uitruk op Maat geïmplementeerd
	Paraatheidsinzicht en Slim alarmeren Verbeteren inzicht verwachte paraatheid om hier proactief op te kunnen reageren en het versnellen reactie op onderbezetting na alarmering door aanschaffen van beschikbaarheidssysteem met terugmeldfunctie.	Slim alarmeren op basis van de uitkomsten pilotfase geïmplementeerd
	Betrouwbaar beeld uitruktijden en bezetting Verbeteren kwaliteit van data over uitruktijden, opkomsttijden en bezetting van de brandweervoertuigen.	Kwaliteit van de data is verbeterd
	Monitoren repressieve dekking Inzicht welke posten en materieel real time beschikbaar zijn waardoor er tijdig geanticipeerd kan worden. Dekkingsmonitor ontwikkelen.	Onderzoek van de mogelijkheden monitoring repressieve dekking uitgevoerd
	Betrouwbaar materieel Vastleggen meerjarige overeenkomst levering tankautospuiten	Levering voertuigen gebaseerd op de meerjarige visie op brandbestrijding gerealiseerd.
	Grootschalig Brandweer Optreden Implementeren landelijke afspraken rondom optreden bij Grootschalig Brandweer Optreden en (inter)regionale bijstand	Samen met veiligheidsregio's Groningen en Drenthe en de gezamenlijke meldkamer afspraken geïmplementeerd middels plannen procedures, scholing en materiaal

Speerpunt	Doel	Resultaat
Samen aantoonbaar paraat	Adequate dekking Oudega Realiseren brandweerkazerne Oudega	Manschappen in opleiding en nieuwbouw van de brandweerkazerne gestart (afronding in 2022)
	Adequate huisvesting Uitvoering geven aan het huisvestingsprogramma brandweer	Nieuwbouw brandweer-kazerne Harlingen afgerond Verbouw brandweerkazernes Drachten en Sneek afgerond
	Proeftuinen brandweer van de toekomst Experimenteren met flexibele organisatievormen om een toekomstbestendige brandweerorganisatie te realiseren	Mogelijke toekomstbestendige organisatievormen zijn in beeld
Samen aantoonbaar vakbekwaam	Uitruk op Maat (flexibele voertuigbezetting) Borgen vakbekwaamheid bij repressief optreden met minder dan 6 personen	Repressief personeel is bijgeschoold
	Nieuw registratiesysteem Borgen nieuw systeem waarin individuele vakbekwaamheid effectief en efficiënt ingevoerd en inzichtelijk wordt	Registratiesysteem geïmplementeerd
	Groeien naar meetbare vakbekwaamheid	Instrumenten in navolging op dialoog en gewenste cultuur ingevoerd
	Lerende organisatie Beperken discrepantie theorie en praktijk	Oorzaken en mogelijke oplossingen onderzocht
	Vorbereiding implementatie Omgevingswet	Op de invoering van de wet, door middel van aanpassing werkprocessen en producten, voorbereid

Speerpunt	Doel	Resultaat
Risicobewust en Risicogericht samenwerken	Project gezamenlijke aanpak brandveiligheid gebouwen Versterken samenwerking en delen kennis tussen Brandweer Fryslân, gemeenten en provincie	Gezamenlijke aanpak geïmplementeerd
	Incidentrisicoprofiel Opstellen incidentrisicoprofiel voor inzicht in risico's om risicobewust en risicogericht te kunnen samenwerken	De uitkomsten van het incidentrisicoprofiel in andere diensten en producten doorgevoerd
	Digitaal toezicht maatwerkpakket 1 en 2 Ontwikkelen van systeem voor digitaal werken	Systeem geïmplementeerd
	Vervanging adviessysteem Vervangen applicatie maatwerkpakketten, evenementen en omgevingsveiligheid met als doel on demand inzicht op objectniveau	Adviessysteem geïmplementeerd
	Werksessies en netwerkbijeenkomsten intern en met bevoegd gezag en overige externe partners	Werksessies en netwerkbijeenkomsten georganiseerd
	Borging deskundigheidsgebieden met bijbehorende kwaliteitscriteria	Deskundigheidsgebieden met bijbehorende kwaliteitscriteria geborgd in een kwaliteitshandboek
	Uitvoering programma Brandveilig leven 2019-2022	Samen met partners uitvoering aan het uitvoeringsprogramma gegeven
	Going concern, Maatwerkpakketten, Omgevingsveiligheid, Evenementen advisering, repressief overleg/ advies	Uitvoering aan de vraaggestuurde taken gegeven
	Realisatie eenduidige informatievoorziening op objectniveau voor risicobeheersing en operationele infovoorziening door toevoegen van incidentinformatie	Eenduidige informatievoorziening gerealiseerd
	Operationele informatievoorziening Gebruiken en inzetten van de VRF gevoorziening	Werkprocessen in zowel koude als warme fase op basis van kaders en mogelijkheden ingericht
	Bluswatervoorziening Opstellen van actieprogramma voor gebruik en inzet van bluswatervoorzieningen	Samen met partners uitvoering aan het actieprogramma geven
	Natuurbrandbeheersing Verder uitvoeren van gebiedsgericht werken op basis van per gebied vastgestelde RIN (Risiko Index Natuurbranden)	Samen met partners gebiedsgericht werken verder oppakken op Schiermonnikoog en in natuurgebieden Bakkeveen (Mandefjild) en bossen Beetsterzwaag en omgeving
Natuurbrandbeheersing Verder uitwerken en borgen van de repressieve aanpak voor natuurbrandbeheersing	Uitvoering geven aan materieel en vakbekwaamheidsplan, vastgesteld op basis van gedaan onderzoek	

4.4. Investerings in 2020

Producten Brandweer	Lasten	Baten	Eindtotaal
Brandweer	€ 34.600.173	€ 5.606.555	€ 28.993.618
Programma Brandweer 2020	€ 34.600.173	€ 5.606.555	€ 28.993.618

Uitruk op Maat gaat strijd aan met bezettingsprobleem
**'Zes man op de auto.
Dat blijft het uitgangspunt'**

Interview

Overdag te weinig, 's avonds en 's nachts juist teveel mensen. Steeds meer Friese brandweerploegen hebben moeite om overdag hun bezetting op peil te houden. Het project Uitruk op Maat onderzoekt hoe Brandweer Fryslân daarmee het beste kan omgaan. En wat ploegen nodig hebben om de ploegleden die er wel zijn, zo efficiënt mogelijk in te zetten.

'Steeds minder mensen wonen en werken in dezelfde plaats', begint Jelle Zeijl. Hij is clusterhoofd Vakbekwaamheid Noordwest en projectleider van Uitruk op Maat. 'Ook brandweermensen werken vaker ver van huis of zelfs buiten de provincie. Als gevolg daarvan hebben veel ploegen overdag te weinig mensen om een TS [tankautospuiter, red.] te kunnen bemannen.'

Bezetting verbeteren

Jelle vertelt dat het onderwerp veel ploegen bezighoudt. 'Moet je wel of niet uitrukken met minder dan zes mensen? Welke mensen heb je in ieder geval nodig? En kun je met een onderbemande TS eigenlijk elk type inzet doen?' Uitruk op Maat geeft antwoord op die en meer vragen. Het project is één van de maatregelen die Brandweer Fryslân neemt om de bezetting op kazernes te verbeteren. 'Er wordt bijvoorbeeld ook nagedacht over nieuwe manieren van werven en de inzet van nieuwe technologieën.'

'Kun je met een onderbemande TS elk type inzet doen?'

Wiel uitvinden

Samen met een projectgroep onderzoekt Jelle het onderwerp. Zo gingen zij onder meer in gesprek met andere brandweerregio's. Jelle: 'Dit speelt in heel Nederland. Een aantal regio's is ook al druk bezig het te verhelpen. Om het wiel niet opnieuw te hoeven uitvinden, hebben we de brandweerregio's Noord-Holland Noord, Groningen en Drenthe uitgenodigd. Zij hebben hun aanpak uitgelegd en met ons meegedacht over een mogelijke oplossing.'

Haal- en brengsessies

Daarnaast boog de projectgroep zich over een stevig projectplan en trok daarmee de provincie in. 'We hebben zes zogenoemde haal- en brengsessies georganiseerd: avonden waarop we met brandweermensen in gesprek gingen over dit onderwerp. Het speelt enorm; dat merk je aan alles.' Wat vooral opviel? 'Dat een TS met zes man het uitgangspunt moet blijven. Daar is vrijwel iedereen het over eens.' Maar, weet Jelle, het is een uitgangspunt dat niet altijd kan worden waargemaakt. 'En voor die momenten moeten we ploegen voldoende handvatten geven.'

Onderbezet oefenen

Eén van die handvatten bestaat uit oefenen. 'Uitrukken met een onderbemande TS, TS-flex genoemd, vraagt niet om nieuwe vaardigheden, maar het is wél belangrijk te ervaren hoe je met minder mensen te werk moet gaan', vertelt Andries Dijkstra, beleidsadviseur Vakbekwaamheid. 'Wie dat wilde, kon zich aanmelden voor een oefening op het oefenterrein in Wijster. Daar hebben we geoefend met vier mensen op de TS. We begonnen met een klein incident, waarbij de vuurhaard klein was en er geen slachtoffers waren. Gedurende de dag hebben we de incidenten steeds groter gemaakt.'

Prioriteiten stellen

Wat bleek? 'Ook met vier man kun je prima een incident bestrijden. Waar de deelnemers vooral aan moesten wennen, was dat minder dingen tegelijk gedaan kunnen worden. Je moet dus prioriteiten stellen. Daarnaast moet je sneller opschalen dan wanneer je met zes man uitrukt. Elke ploeg moet dus opnieuw zijn grenzen bepalen. Dat is even omschakelen.'

Brandweezorg bij onderbezetting

De oefendagen leverden Jelle en Andries veel waardevolle informatie op die ze in het uiteindelijke plan verwerkten. De volgende stap: zorgen dat alle brandweerlieden in Fryslân oefenen met TS-flex. 'De oefening krijgt een plek in de nieuwe oefencyclus, die halverwege 2019 van start gaat', vertelt Andries. Jelle: 'Zo lang het nodig is, blijven we met TS-flex oefenen. Natuurlijk doen we er alles aan om onze bezetting op orde te krijgen. Maar zolang een aantal posten in dagsituatie zo nu en dan nog kampen met onderbezetting, willen we wél veilige, effectieve en efficiënte brandweezorg kunnen bieden.'

5. Programmaplan Organisatie

Kaderbrief

De kaderbrief beschreef een aantal ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de doelen in het programma Organisatie. Zo voorzien wij een noodzaak voor een zogenoemd gegevensstelsel. Deze is nodig om data te modelleren, beheersen en te combineren en te delen met externe data. Om de ontwikkeling niet te stagneren, is de vraag om in 2019 een incidentele uitgave van € 120.000 te doen. En ondertussen onderzoeken wij in welke mate deze uitgaven structureel nodig zijn.

Een andere belangrijke ontwikkeling is dat in 2018 een benchmark is uitgevoerd naar de omvang van de ondersteunende diensten. Hieruit komt naar voren dat de ondersteunende diensten worden uitgevoerd met 30% minder aan middelen dan vergelijkbare organisaties. Om het huidige kwaliteitsniveau op peil te houden, is een incidentele uitgave in 2019 van € 155.000 gewenst. Een verdere daling in middelen, zoals nu begroot, leidt tot een kwaliteitsverlies op alle terreinen. En ook hier onderzoeken we in het eerste half jaar van 2019 welke structurele gevolgen hieruit voor 2020 en verder voortvloeien.

5.1. Doel van het programma

In het programma Organisatie zijn die taken gebundeld die voor de gehele veiligheidsregio georganiseerd worden. Denk aan bestuurlijke taken en ondersteunende producten en diensten. De doelen voor dit programma zijn een combinatie van doelen die specifiek voor de ondersteuning gelden en doelen waar alle programma's een bijdrage aan leveren.

5.2. De speerpunten van Organisatie

Het beleidsplan Organisatie benoemt drie hoofdthema's:

- 1. Digitale dienstverlening: 100% digitale dienstverlening voor de inwoners van Fryslân**
 Ons streven is om al onze dienstverlening te digitaliseren, om inwoners van Fryslân de keuze te bieden de kennis tot zich te nemen op de voor hen gewenste wijze. Dit houdt ook in dat we aandacht hebben voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Daarbij zoeken we zoveel mogelijk de verbinding met onze partners, om zo, vanuit een netwerk, de dienstverlening te optimaliseren.
- 2. Duurzaamheid: in 2022 hebben we nul op de meter**
 We vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen. Wij zijn van mening dat wij daar als overheidsorganisatie een voorbeeldfunctie in hebben.
- 3. Uitstekend werkgeverschap: in 2020 zijn we een Great Place to Work**
 Om ons werkgeverschap verder te ontwikkelen, streven we ernaar dat onze medewerkers ons in 2020 bestempelen als een zogenoemde Great Place to Work. Dit keurmerk maakt duidelijk op welke elementen van werkgeverschap verbetering mogelijk is. Daarbij richten we ons op alle aspecten van het werkgeverschap. Bijvoorbeeld hoe de werkomgeving eruitziet. Of hoe we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen helpen. En hoe we onze huidige medewerkers kunnen ondersteunen, wanneer het werk andere competenties vraagt, bijvoorbeeld door digitalisering en informatisering. Daarnaast is het behalen van het keurmerk een stimulans voor het aantrekken van goed personeel in een krappe arbeidsmarkt.

Deze hoofdthema's bepalen de prioriteit de komende vier jaar. Daarnaast wordt binnen dit programma een groot aantal reguliere taken uitgevoerd, zoals communicatie, financiën, juridische zaken, inkoop en facilitaire zaken. Binnen deze taken benoemen wij drie overige speerpunten.

4. Tevredenheid bestuur

We hechten grote waarde aan de tevredenheid van onze ketenpartners. In de andere programma's zijn voor die specifieke inhoudelijke thema's indicatoren opgenomen die de tevredenheid van inwoners van Fryslân meten. In dit programma meten we de tevredenheid van u als bestuur.

5. Effectiviteit ondersteuning

De ondersteunende producten en diensten moeten zodanig georganiseerd zijn dat ze een maximale bijdrage leveren aan het hoofddoel: een veilig en gezond Fryslân. In dit programma meten we de effectiviteit van de ondersteuning aan het primair proces.

6. Betaaltermijn

Veiligheidsregio Fryslân vindt het maatschappelijk van belang om facturen snel te betalen. De belangrijkste reden is om snelle betaling van facturen te normaliseren, en zo vooral de kleine, lokale ondernemers snel van hun geld te voorzien.

5.3. Resultaten in 2020

1. Digitale dienstverlening

Nu het beleidsplan is vastgesteld, gaan we in het eerste half jaar van 2019 onderzoeken welke resultaten wij de komende jaren willen bereiken. Zodra dit plan is vastgesteld, passen wij de begroting aan via een begrotingswijziging bij de bestuursrapportage.

2. Duurzaamheid

Datzelfde geldt voor duurzaamheid. Nul op de meter is een ambitieus doel, dat nogal wat organisatie, tijd en investering vraagt om te gaan realiseren. In het eerste half jaar van 2019 willen we het bestuur presenteren welke keuzes hierin te maken zijn, om zo ook de resultaten voor 2020 en verder te kunnen bepalen.

3. Uitstekend werkgeverschap

Het resultaat voor dit speerpunt is eenvoudig: in 2020 willen we dat onze medewerkers ons bestempelen als een Great Place to Work.

4. Tevredenheid bestuur

Om een veelvoud van vragenlijsten te voorkomen, voeren we eens in de drie jaar een kwalitatief onderzoek uit te voeren. In 2019 voeren we dit onderzoek uit, waarna het volgende onderzoek voor 2022 staat gepland.

5. Effectiviteit ondersteuning

Voorheen werd dit resultaat gemeten via een medewerkerstevredenheidsonderzoek. Echter, met de keuze voor het concept Great Place to Work vervalt deze. Voor 2019 wordt nagedacht of en hoe dit resultaat gemeten gaat worden binnen Great Place to Work, of op een andere manier.

6. Betaaltermijn

De ambitie is om in 2020 95% van de facturen binnen 14 dagen te betalen. Daarmee scherpen we de ambitie van 2019 met zeven dagen aan.

5.4. Investeringen in 2020

Producten Organisatie	Lasten	Baten	Eindtotaal
Organisatie	€ 12.758.639	€ 183.600	€ 12.575.039
Reservemutaties	€ -	€ 16.830	€ -16.830
Programma Organisatie 2020	€ 12.758.639	€ 200.430	€ 12.558.209

5.5. Feiten en cijfers programma Organisatie

Financiën en kengetallen Veiligheidsregio Fryslân

Bijdrage per programma	
GGD	€ 19.890.989
Crisisbeheersing	€ 1.449.654
Brandweer	€ 28.993.617
Organisatie	€ 12.558.209
Totaal	€ 62.892.470

Formatie per programma		
Organisatie	98	fte
Brandweer	189	fte
GGD	318	fte
Crisisbeheersing	27	fte
Totaal	632	

Inkomstenverdeling	
Bijdrage gemeenten	€ 62.892.470
BDuR	€ 7.161.051
Overig	€ 6.942.047
Totaal	€ 76.995.568

Gemeentelijke bijdrage per taakveld	
GGD	€ 24.728.619
Crisisbeheersing	€ 2.176.582
Brandweer	€ 35.987.269
Totaal	€ 62.892.470

Kostenverdeling	
Salariskosten	€ 44.705.442
Kapitaalslasten	€ 7.621.644
Huisvestingskosten	€ 6.458.211
Materiële kosten	€ 18.210.270
Totaal	€ 76.995.567

Vergelijk overhead VRF met landelijke Benchmark (in relatie tot directe programmalasten)	
Werkelijk VRF (Berenschot eind 2018)	17,6%
Landelijke Benchmark (Berenschot)	22,0%
Werkelijk VRF 2020 conform BBV	19,8%

Verdeelsleutel programma organisatie	
GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Groene doelen halen met bestaande middelen

'We verduurzamen realistisch en betaalbaar'

Interview

Het is geen post op de 2020-begroting, toch is duurzaamheid een belangrijk speerpunt voor Veiligheidsregio Fryslân. De "groene" ambities worden dit jaar gevat in een duurzaamheidsplan. 'Duurzaamheid moet onderdeel worden van ons DNA.'

'Dit product is op en top duurzaam.' Afdelingshoofd Facilitair Bedrijf Hans de Wit tilt zijn koffiebekertje op. 'Gemaakt van rietsuiker en maïs. Toch kleeft er ook een minder duurzame kant aan. Je gebruikt het bekertje maximaal twee keer, gooit hem weg en dan komt hij terecht in een regulier afvalproces. Zonde. Liever zou je de cirkel rondmaken.'

Anders samenwerken

Dat vraagt volgens Hans om anders kijken en anders samenwerken. 'Om bij dit voorbeeld te blijven: bekertjesproducent, afvalleverancier en een projectinrichter van VRF samen laten nadenken over een passende oplossing. Waarbij de producent bekertjes maakt die de afvalverwerker duurzaam kan verwerken en waarbij de projectinrichter ervoor zorgt dat de bekertjes separaat worden weggegooid.' Adaptief aanbesteden heet dit. 'Hier zijn we al mee bezig en we willen het tot de norm maken voor alle aanbestedingen.'

Circulaire kazerne

Op meer vlakken worden duurzame keuzes zichtbaar. Zo wordt binnenkort in Surhuisterveen de eerste circulaire brandweerkazerne opgeleverd. Een primeur die belangstelling trekt uit heel Nederland. Ander voorbeeld: de fietsenstalling bij het VRF-kantoor werd onlangs uitgebreid en "vergroend" met planten en insectenhôtels. Meer ruimte voor fietsen én voor planten en dieren.

Realistisch en betaalbaar

'Een duurzame bedrijfsvoering past bij onze missie: werken aan een veilig en gezond Fryslân', stelt Hans. 'Ook vervullen we als overheidsorganisatie een voorbeeldfunctie. Tegelijkertijd mogen onze primaire taken nooit in het gedrang komen door duurzaam beleid. Stel je bijvoorbeeld voor dat brandweerwagens elektrisch rijden, maar dat tijdens een inzet de accu leeg raakt. Dat kan natuurlijk niet. We blijven realistisch én houden het betaalbaar. Als het kan, halen we onze ambities met bestaande middelen.'

'Onze primaire taken mogen nooit in het gedrang komen door duurzaam beleid'

Groene stroom

Duurzaamheid is al jaren belangrijk, maar er was er nog geen "beleid van gemaakt". Daar komt verandering in met een plan dat medio 2019 klaar is. Het plan beschrijft drie sporen: energie en CO₂, mobiliteit en afvalreductie. Hans: 'In 2022 willen we op al onze locaties alleen nog hernieuwbare energie gebruiken. Die ambitie kunnen we vrij eenvoudig halen door dit anders in te kopen. De vervolgdienststelling – een flinke reductie van het energieverbruik in 2030 – wordt spannender. Hoe we dat gaan halen, weet ik nu nog niet. Maar duurzame technologieën zijn continu in ontwikkeling, dus de oplossing dient zich vanzelf aan.'

Samen duurzaam

Op het mobiliteitsspoor gaat het complete wagenpark over op blauwe diesel of liever nog elektrische aandrijving. Ook medewerkers worden gestimuleerd zich duurzaam te verplaatsen: te voet, per fiets of met het openbaar vervoer. 'Naast realistisch en betaalbaar, is "samen" het derde uitgangspunt in het plan. Duurzaamheid moet onderdeel worden van ons DNA. Alleen als iedereen dit belangrijk vindt en ernaar handelt, kunnen we een serieus verschil maken.'

Minder kopen, minder afval

Hans' belangrijkste antwoord op afval is consuminderen. 'Neem deze tafel waar we aan zitten. Bij de productie en bij het verwerken ervan als afvalproduct komt CO2 vrij, maar bij het gebruik niet. Dus: hoe langer we hem gebruiken, hoe duurzamer. Nu wordt de tafel in tien jaar financieel afgeschreven. Het vanzelfsprekende mag er af, als de tafel nog voldoet aan functionele eisen, aan regelgeving op het vlak van bijvoorbeeld Arbo, dan kunnen we hem met bijvoorbeeld een kleine upgrade blijven inzetten.

Als we spullen langer gebruiken, scheelt dat enorm. Niet alleen voor het milieu, maar ook voor onze portemonnee. Als je minder koopt, houd je geld over. Voor innovatie bijvoorbeeld en verdere verduurzaming.' Met een glimlach: 'Nul verbruik op de meter en nul kosten op de begroting.'

6. Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdrage in het nadelig saldo

Conform de gemeenschappelijke regelingen wordt de vastgestelde bijdrage in het nadelig saldo over de gemeenten voor de programma's Gezondheid en Crisisbeheersing verdeeld op basis van het inwonertal. In afwijking hiervan heeft het Algemeen Bestuur besloten de bijdrage voor het programma Brandweer te verdelen op basis van de verdeling van het cluster openbare orde en veiligheid (OOV) in het gemeentefonds.

Per programma is de bijdrage als volgt:

Gezondheid	€ 19.890.989
Crisisbeheersing	€ 1.449.654
Brandweer	€ 28.993.617
Organisatie	€ 12.558.209
Totaal	€ 62.892.470

De bijdrage in het programma Organisatie wordt conform de eerder vastgestelde verdeelsleutels voor organisatieoverhead toegerekend aan de oorspronkelijke taakvelden. Deze toerekening aan de taakvelden is er zodat de deelnemende gemeenten de bijdrage kunnen opnemen in hun eigen begroting. De toerekening aan de taakvelden is als volgt:

GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Hiermee komt de bijdrage per taakveld uit op de volgende bedragen:

Gezondheid	€ 24.728.619
Crisisbeheersing	€ 2.176.582
Brandweer	€ 35.987.269
Totaal	€ 62.892.470

In bijlage 1 staat een overzicht van de verdeling van de bijdrage per taakveld over de gemeenten, inclusief een meerjarenperspectief richting 2023.

Brede doeluitkering rampenbestrijding

De bijdrage BDuR (zoals opgenomen in de begroting) is gebaseerd op de decembercirculaire 2018. Deze geeft een overzicht van de verdeling van het landelijke budget over de veiligheidsregio's voor 2019 en verder. De bijdrage voor 2020 is gebaseerd op deze meest recente informatie. De bijdrage voor 2020 neemt als gevolg van de ontwikkeling van het Landelijk Meldkamer Systeem af met € 630.000 ten opzichte van 2019. Het aandeel van de veiligheidsregio's in de beheerskosten van € 14 miljoen wordt vanaf 2020 namelijk van de Rijksbijdrage BDUR afgeroomd en overgedragen aan het ministerie. Het aandeel van Fryslân hierin is € 630.000.

Deze bijdrage BDuR werd tot en met 2019 conform het (bij de regionalisering afgesproken) uitgangspunt voor 35% toegerekend aan het programma Crisisbeheersing, en voor 65% aan het programma Brandweer. Omdat de korting van € 630.000 enkel de brandweerbegroting raakt wordt vanaf 2020 de verdeling 62% Brandweer en 38% Crisisbeheersing aangehouden.

Onvoorzien

Als gevolg van het nieuwe beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing, wordt geen post onvoorzien meer aangehouden in de begroting.

7. Paragrafen

7.1. Financiering

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de 'Wet Financiering Decentrale Overheden' en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasury-beleid van Veiligheidsregio Fryslân is vastgelegd in de financiële verordening.

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht de financieringsrisico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen is afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Rentebeleid

Sinds het begrotingsjaar 2017 wordt een omslagrente toegepast, die is berekend conform de voorgeschreven systematiek in de notitie 'Rente' van de commissie BBV. Deze berekening komt uit op een toe te passen omslagrente van 2,5%. Dit omslagpercentage is bepaald op basis van de huidige rente op de leningportefeuille om te slaan naar de te financieren vaste activa.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Het verloop in de financieringsportefeuille is nagenoeg volledig te herleiden naar het investeringsprogramma. Door het geplande investeringsprogramma in 2019 en 2020 neemt de omvang van de langlopende leningen naar verwachting toe tot bijna € 52 miljoen per eind 2020.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Het financieringsbeleid voorziet in een groter beroep op kortlopende leningen, alvorens langlopend wordt gefinancierd. Dit betekent dat de ruimte onder de kasgeldlimiet meer zal worden benut dan voorheen, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal overigens niet zal worden overschreden. Voor 2020 is de kasgeldlimiet bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal, dit is € 6,1 miljoen.

De renterisiconorm voor 2020 is 20% van het begrotingstotaal, of € 14,8 miljoen. Bij het samenstellen van de leningenportefeuille is er rekening mee gehouden dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen de renterisiconorm niet overschrijden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

De voorziening FLO overgangsrecht is gewaardeerd op contante waarde. Het jaarlijks toevoegen van rente aan de voorziening is opgenomen in de begroting, en wordt gedekt door de rente die wordt bespaard met de eerder ontvangen afkoopsom. De gehanteerde rekenrente is gelijk aan de interne omslagrente van 2,5%.

7.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het BBV wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt:

- Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, en hun aandeel daarin, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
- In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's');
- De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve, die wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal;
- Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Algemene risico's

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. Dit zijn de volgende zaken:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: de Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk JGZ, dienstverlening WABO en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet, en wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd, die er voor zorgt dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt zowel voor incidentele fricties als voor het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekking zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid;
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

In de loop van 2019 zal de risico-inventarisatie nader worden uitgewerkt en worden gedeeld met het algemeen bestuur. Tevens zal dit worden gecommuniceerd aan de deelnemende gemeenten, zodat zij deze risico's mee kunnen nemen in hun begrotingscyclus voor 2020.

Weerstandscapaciteit

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten. Voor elke gemeente wordt inzichtelijk gemaakt welk aandeel zij heeft in de hierboven genoemde risico's, analoog aan de verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdragen in de GR.

Structurele risico's

Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Openbaar meldsysteem

Uit onderzoek van het Veiligheidsberaad van zo'n twee jaar geleden blijkt dat de rol van de veiligheidsregio's in het kader van het OMS herzien dient te worden. De conclusie van het onderzoek luidt dat er geen wettelijke basis is voor de wijze waarop veiligheidsregio's nu de regie voeren op het tot stand komen van het OMS. Daarnaast wordt getwijfeld aan de wijze waarop kosten worden verhaald op de gebruikers van het OMS. De Raad van Brandweer Commandanten (RBC) en de Raad van Directeuren Veiligheidsregio's (RDVR) hebben een second opinion laten uitvoeren. De second opinion onderschrijft de conclusies op hoofdlijnen. Het contract van de VRF met Bosch in zijn huidige vorm loopt tot september 2020. Dit contract wordt uitgediend en tot die tijd zal nader onderzoek plaatsvinden in hoeverre er een andersoortig contract mogelijk is met eventueel andere partijen. Indien er OMS-inkomsten komen te vervallen vervalt daarmee eveneens de te betalen vennootschapsbelasting daarover. In 2019 wordt aan de Bestuurscommissie Veiligheid voorgelegd hoe hiermee om te gaan.

Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren en verloning vrijwilligers

De wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) treedt op 1 januari 2020 in werking. De wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Voor veiligheidsregio's is de invoering uitgesteld tot 1 januari 2021, onder meer in verband met de bijzondere positie van brandweervrijwilligers.

Tegelijkertijd wordt onderzocht of de huidige verloning van brandweervrijwilligers mogelijk in strijd is met Europese regelgeving. Mogelijk wordt de vergoeding van de brandweervrijwilliger beschouwd als loon, waardoor de loonkosten stijgen. Tevens kunnen de kosten stijgen doordat een brandweervrijwilliger op een gegeven moment aanspraak kan maken op structurele uren en niet alles meer op declaratiebasis wordt vergoed. Het maximale risico als gevolg van stijgende loonkosten schatten we in op € 2,1 miljoen. Door de landsadvocaat wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een juridisch passende en toekomstbestendige wijze van verloning.

De volgende risico's zijn nog niet kwantificeerbaar:

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

In 2019 wordt de Wet veiligheidsregio's geëvalueerd. Waarschijnlijk kiest het ministerie van JenV voor een onafhankelijke evaluatiecommissie. De opdrachtformulering voor de evaluatiecommissie, het evaluatieproces als ook de samenstelling van de evaluatiecommissie moeten nog worden vastgesteld. Het Veiligheidsberaad is betrokken bij de voorbereidingen. Het ministerie heeft eerder de wens geuit om met de evaluatie niet alleen terug te kijken, maar om te evalueren vanuit de visie op de toekomstige crisisbeheersing. Het is goed mogelijk dat de evaluatie vanaf 2020 bestuurlijke, organisatorische en/of financiële gevolgen heeft voor de VRF.

Evaluatie wet gemeenschappelijke regelingen

In het regeerakkoord van oktober 2017 is aangekondigd dat de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in 2019 ook wordt geëvalueerd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft hierover in september 2018 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. Doel van het kabinet is versterking van de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. Met een aantal wijzigingen van de Wgr wil de minister de politieke verantwoording over gemeenschappelijke regelingen en de controlerende rol van gemeenteraden versterken. Wijziging kunnen gevolgen hebben voor de veiligheidsregio.

Strategische agenda Veiligheidsberaad

Met de strategische agenda verbetert de samenwerking tussen veiligheidsregio's, het Rijk en publieke en private crisispartners. Voor de veiligheidsregio's zijn de prioriteiten 'Kwaliteit en Veiligheid 2019-2022' anticipeert de VRF op deze drie landelijke thema's. Op voorhand verwachten we geen extra inzet van middelen

Deze risico's kunnen de komende jaren bij ongewijzigd beleid leiden tot structurele wijzigingen in de budgettering. Aangezien voor deze risico's op het moment dat zij zich voordoen een structurele oplossing gevonden dient te worden, wordt hiervoor geen (incidentele) weerstandscapaciteit aangehouden.

Vervallen risico's

De volgende, in eerdere begrotingen genoemde risico's, zijn vervallen:

Meldkamer

In eerdere begrotingen en kaderbrieven is melding gemaakt van de mogelijke budgettaire consequenties van het overdragen van de meldkamertaak aan de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMS). Het verschil tussen het huidige budget voor de bestaande eigen meldkamer, en de verwachte uitname als gevolg van invoering LMO was circa € 750.000. Als gevolg van de packagedeal die er nu ligt met het ministerie van JenV vervalt dit risico grotendeels. Het ministerie heeft namelijk € 10,5 miljoen van de taakstelling voor haar rekening genomen bij de overdracht van de huisvesting en ICT naar de politie. Voor de VRF blijft een minimaal tekort over dat kan worden opgevangen binnen het huidige financiële kader. Als er in de toekomst ook gesproken zal worden over eventuele overdracht van personeel, zal het risico van een mogelijk tekort opnieuw worden beoordeeld.

Stijging loonkosten

In de begroting van 2019 is een risico opgenomen voor stijging van loonkosten voor een hoger bedrag dan de destijds aangehouden 1,25%. Inmiddels is in de kaderbrief de verwachte loonstijging in lijn gebracht met de macro-economische verkenningen, naar gemiddeld 3,4%. Hiermee is het benoemde risico vervallen.

Normontwikkeling GGD

Het stimuleringsprogramma betrouwbare publieke gezondheid heeft met betrekking tot academisering van de publieke gezondheid geen conclusies opgeleverd. Het begrip academisering (van de publieke gezondheid) verbindt innovatie, kwaliteit en effectiviteit. De inzet van bewezen effectieve interventies, het verspreiden van kennis hierover en verder onderzoek naar het vergroten van de effectiviteit van interventies is een uitgangspunt van het Nationaal Preventieakkoord. De Bestuurscommissie Gezondheid heeft in november 2018 ingestemd met twee voorstellen die bijdragen aan de gewenste academisering van de publieke gezondheidszorg. Het betreft de aanpassing van de opleidingsstructuur voor artsen Maatschappij en Gezondheid en de borging van de Academische Werkplaats NN. Met het beschikbaar stellen van budget voor deze onderwerpen komt het eerder geconstateerde financiële risico van € 130.000 te vervallen.

Voldoen aan het landelijk professioneel kader (LPK) JGZ en het leveren van verantwoorde zorg blijft een aandachtspunt. In 2017 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om te voldoen aan het LPK door de JGZ binnen het huidige financiële kader. Blijkens het onderzoek ontbreken (deels) de (organisatorische) randvoorwaarden voor vernieuwing binnen de JGZ. Dit maakt een gefaseerde aanpak om de transitie naar een meer risicogerichte organisatie te laten slagen noodzakelijk. Om richting te geven aan deze transitie is eind 2018 de Innovatieagenda JGZ 3.0 vastgesteld door de Bestuurscommissie Gezondheid. Het bij Operatie Stofkam (2016) gesignaleerde risico (van € 400.000 om te voldoen aan het LPK) zal na afronding van het programma JGZ 3.0 zijn opgelost (komen te vervallen).

Financiële kengetallen

Het besluit 'Begroting en verantwoording' schrijft voor dat in deze paragraaf een set met kengetallen wordt opgenomen rondom de financiële positie. De uitwerking hiervan is als volgt:

	Jaarverslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	58,37%	83,01%	82,70%
Gecorrigeerde netto schuldquote	58,37%	83,01%	82,70%
Solvabiliteit	8,25%	5,22%	4,47%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%

Toelichting

De netto-schuldquote neemt ten opzichte van de begroting van 2019 af, doordat een deel van de vermogensbehoefte is ingevuld door de afkoopsom FLO-overgangsrecht (7,8 mln) in plaats van door het aantrekken van externe financiering. De quote zal echter de komende jaren weer toenemen, door het geplande niveau van investeringen. De solvabiliteit neemt ook af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden. Dit beeld vertoont een duidelijke samenhang met het structureel 'vollopen' van de investeringsplanning de komende jaren, en de daarvoor in deze begroting opgenomen groei van de kapitaallasten. De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

7.3. Bedrijfsvoering

De inhoud van het onderdeel Bedrijfsvoering staat inhoudelijk toegelicht onder het programma Organisatie.

7.4. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf staat een uiteenzetting van het geplande beleid over het gebouwenbeheer van Veiligheidsregio Fryslân.

De organisatie heeft de volgende gebouwen in eigendom/beheer:

- het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg
- 66 brandweerkazernes, waarvan 47 in eigendom
- 48 locaties voor JGZ, allen gehuurd
- het regionaal coördinatie centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer

Kwaliteitsniveau

Voor de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân in eigendom heeft, staat het gewenste kwaliteitsniveau op niveau 3 (redelijk) van NEN 2767. Om deze kwaliteit te kunnen waarborgen, hebben de eigendomslocaties meerjarige onderhoudsplanningen. Voor het egaliseren van de lasten van groot onderhoud over de jaren wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening. Bij de huurlocaties wordt gestreefd naar een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Deze wordt waar mogelijk vastgelegd in de huurovereenkomsten.

Kazernebudgetten

Bij de regionalisering zijn de kazernebudgetten bepaald op basis van de overgenomen gemeentelijke locaties (huur of eigendom), gekoppeld aan het gewenste kwaliteitsniveau, inclusief een budget voor beheer van het vastgoed. Daarnaast zijn in het kader van het project 'Samen naar 1 Brandweer' budgetten vastgesteld voor facilitaire kosten en nutsvoorzieningen. In Dekkingsplan 2.0 zijn de budgetten bijgesteld op basis van kengetallen voor een kleine, middel of grote kazernes.

Aangezien de kosten van groot onderhoud significant fluctueren over de jaren, is gekozen deze te egaliseren met een voorziening voor groot onderhoud. De in de begroting geraamde dotatie aan de voorziening is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat de komende 20 jaar gepland is. Periodiek vindt er een herijking plaats van de onderhoudsbegroting.

Blik op de toekomst

In 2017 is een portfolio-analyse uitgevoerd van de panden van de Veiligheidsregio. Zowel eigendomslocaties, als huurlocaties. En zowel GGD als Brandweer. De portfolio-analyses geven een beeld van de staat van de kazernes en de GGD-locaties. Bij de brandweerkazernes heeft de focus vooral gelegen op de technische staat, functionaliteit, energieverbruik, financiën en courantheid. Bij de GGD zijn vooral de inrichtingszaken meegenomen. De portfolio-analyses geven een waardering van de locaties ten opzichte van elkaar en vormen daarmee een belangrijk instrument voor vervanging en nieuwbouw. Voor de brandweer heeft de portfolio-analyse geleid tot een bouwagenda tot 2025 die op 13 februari j.l. bestuurlijk is vastgesteld.

8. Financiële begroting

8.1. Overzicht van baten en lasten

	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid			
Pijler 1	13.688.786	142.590	13.546.196
Pijler 2	9.157.214	2.832.353	6.324.861
Pijler 3	1.077.015	597.082	479.933
Pijler 4	1.244.781	1.244.781	-
Reserves	102.000	562.000	-460.000
Bijdrage Programma Gezondheid		19.890.990	-19.890.990
Totaal Programma Gezondheid	25.269.796	25.269.796	0

Programma Crisisbeheersing			
Producten Crisisbeheersing	4.366.959	190.437	4.176.522
BDuR		2.726.868	-2.726.868
Bijdrage Programma Crisisbeheersing		1.449.654	-1.449.654
Totaal Programma Crisisbeheersing	4.366.959	4.366.959	0

Programma Brandweer			
Producten Brandweer	34.600.173	1.172.372	33.427.801
BDuR		4.434.183	-4.434.183
Bijdrage Programma Brandweer		28.993.618	-28.993.618
Totaal Programma Brandweer	34.600.173	34.600.173	0

Programma Organisatie			
Producten Organisatie	12.758.639	183.600	12.575.039
Reservemutaties		16.830	-16.830
Bijdrage Programma Organisatie		12.558.209	-12.558.209
Totaal Programma Organisatie	12.758.639	12.758.639	0

Eindtotaal	76.995.567	76.995.567	0
-------------------	-------------------	-------------------	----------

Conform het nieuwe BBV dient vanaf de begroting 2018 eveneens onderstaande opstelling per taakveld te worden opgenomen in de begroting. Deze is opgesteld conform de daarvoor uitgegeven handreikingen van de Commissie BBV.

Overzicht baten en lasten art. 17 BBV			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma gezondheid	23.798.719	24.707.796	909.077
Programma crisisbeheersing	3.952.547	4.366.960	414.413
Programma brandweer	32.429.814	34.600.173	2.170.359
Programma organisatie	804.347	12.558.208	11.753.862
Algemene dekkingsmiddelen	-37.904	0	37.904
Overhead	15.436.045	183.601	-15.252.444
Heffing vpb	10.000	0	-10.000
Onvoorzien	500.000	0	-500.000
Saldo van baten en lasten	76.893.567	76.416.737	-476.830
Mutaties reserves	102.000	578.830	476.830
Resultaat	76.995.567	76.995.567	0

	Jaarrekening 2018			Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid																		
Pijler 1	13.368.146	1.203.116	12.165.030	12.777.190	140.947	12.636.243	13.688.786	142.590	13.546.196	13.571.770	146.287	13.425.483	13.943.078	150.289	13.792.789	14.328.432	154.443	14.173.989
Pijler 2	9.875.497	5.751.094	4.124.403	8.455.453	2.682.025	5.773.428	9.157.214	2.832.353	6.324.861	9.394.634	2.905.788	6.488.846	9.651.660	2.985.287	6.666.374	9.918.409	3.067.793	6.850.616
Pijler 3	1.180.605	693.164	487.441	1.022.946	572.456	450.490	1.077.015	597.082	479.933	1.104.939	612.563	492.376	1.135.169	629.322	505.847	1.166.542	646.715	519.828
Pijler 4	1.649.065	1.443.648	205.417	1.178.035	1.178.035	0	1.244.781	1.244.781	0	1.277.055	1.277.055	0	1.311.993	1.311.993	0	1.348.254	1.348.254	0
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		17.132.785	-17.132.785		18.800.161	-18.800.161		19.890.990	-19.890.990		20.511.350	-20.511.350		21.072.517	-21.072.517		21.654.912	-21.654.912
Reservemutaties Gezondheid	100.000	424.303		100.000	160.000		102.000	562.000	-460.000	104.645	0	104.645	107.508	107.508	110.479			110.479
Totaal programma GGD	26.173.313	26.648.110	474.797	23.533.624	23.533.624	0	25.269.796	25.269.796	0	25.453.042	25.453.042	0	26.149.408	26.149.408	0	26.872.115	26.872.115	0
Programma Crisisbeheersing																		
Producten Crisisbeheersing	4.071.872	352.302	3.719.570	4.170.171	188.203	3.981.968	4.366.959	190.437	4.176.522	4.480.182	195.374	4.284.807	4.602.754	200.720	4.402.034	4.729.963	206.267	4.523.696
BDUR		2.757.186	-2.757.186		2.726.868	-2.726.868		2.726.868	-2.726.868		2.726.868	-2.726.868		2.726.868	-2.726.868		2.726.868	-2.726.868
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		1.123.994	-1.123.994		1.255.100	-1.255.100		1.449.654	-1.449.654		1.557.940	-1.557.940		1.675.166	-1.675.166		1.796.828	-1.796.828
Reservemutaties Crisisbeheersing	30.336	70.398	-40.062			0			0			0			0			0
Totaal programma Crisis	4.102.208	4.303.880	201.672	4.170.171	4.170.171	0	4.366.959	4.366.959	0	4.480.182	4.480.182	0	4.602.754	4.602.754	0	4.729.963	4.729.963	0
Programma Brandweer																		
Producten Brandweer	39.818.560	10.017.327	29.801.233	33.906.974	1.241.321	32.665.653	34.600.173	1.172.372	33.427.801	35.948.662	1.202.768	34.745.894	37.461.266	1.235.675	36.225.591	38.948.768	1.269.826	37.678.942
BDUR		5.120.487	-5.120.487		5.064.183	-5.064.183		4.434.183	-4.434.183		4.434.183	-4.434.183		4.434.183	-4.434.183		4.434.183	-4.434.183
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		26.277.370	-26.277.370		27.601.470	-27.601.470		28.993.618	-28.993.618		30.311.711	-30.311.711		31.791.408	-31.791.408		33.244.759	-33.244.759
Reservemutaties Brandweer	1.231.501	588.195	643.306			0			0			0			0			0
Totaal programma Brandweer	41.050.061	42.003.379	953.318	33.906.974	33.906.974	0	34.600.173	34.600.173	0	35.948.662	35.948.662	0	37.461.266	37.461.266	0	38.948.768	38.948.768	0
Programma Organisatie																		
Producten Organisatie	12.167.555	245.211	11.922.344	12.321.725	183.347	12.138.378	12.758.639	183.600	12.575.039	12.986.841	188.360	12.798.480	13.342.145	193.514	13.148.632	13.710.891	198.862	13.512.029
Reservemutaties Organisatie	89.282	17.477	71.805		16.500	-16.500		16.830	-16.830			0			0	0	0	0
<i>Bijdrage programma Organisatie</i>		12.238.024	-12.238.024		12.121.878	-12.121.878		12.558.209	-12.558.209		12.798.481	-12.798.481		13.148.632	-13.148.632		13.512.030	-13.512.030
Totaal programma Organisatie	12.256.837	12.500.712	243.875	12.321.725	12.321.725	0	12.758.639	12.758.639	0	12.986.841	12.986.841	0	13.342.145	13.342.145	0	13.710.891	13.710.891	0
Eindtotaal	83.582.419	85.456.080	1.873.661	73.932.494	73.932.494	0	76.995.567	76.995.567	0	78.868.727	78.868.727	0	81.555.574	81.555.574	0	84.261.739	84.261.739	0

Toelichting:

De mutatie van het nadelig saldo per programma ten opzichte van 2019 is als volgt, naar oorzaken:

Analyse verhoging gemeentelijke bijdrage per programma				
Omschrijving	GGD	Crisis	Brandweer	Totaal
- Academische werkplaats	50.000		50.000	
- Opleiden van artsen	100.000		100.000	
- Brandweerkazerne Oudega			176.000	176.000
- Afbouw Bedrijfsvoering 3.0	-67.425	-13.175	-74.400	-155.000
- Wnra	43.500	8.500	48.000	100.000
- Cao/ABP 2019 (3,4% ipv 1,25%)	502.543	98.198	554.530	1.155.270
- Cao/ABP 3,4% vanaf 2020 (ipv 1,25%)	534.233	109.172	586.268	1.229.672
- Cpi 2% in 2020, daarna 1,8% (ipv 1%)	87.111	19.902	363.906	470.919
- Rijksvaccinatieprogramma	37.000		37.000	
- Vennootschapsbelasting			-50.000	-50.000
Stijging nadelig saldo	1.286.961	222.597	1.604.304	3.113.862

8.2. Financiële positie

Arbeidsverplichtingen

Conform het besluit 'Begroting en Verantwoording' is het niet toegestaan voorzieningen op te nemen voor jaarlijks terugkerende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Dit gaat vooral om verplichtingen rondom vakantiegeld en het opgebouwde saldo vakantiedagen. Deze lasten zijn structureel gedekt in de begroting.

Investeringskredieten

Als onderdeel van de begroting is het meerjaren-investeringsplan vastgesteld. De geplande investeringen zijn aan te merken als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd conform de regels die zijn vastgesteld in de financiële verordening. De effecten hiervan zijn in de kapitaallasten van de programma's verwerkt. De vast te stellen kredieten zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze begroting.

Reserves

Het geraamde verloop van de reserves in 2020 is als volgt:

	1-1-2020	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2020
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.211.754			2.211.754
	2.211.754			2.211.754
Bestemmingsreserves				
Jeugdgezondheidszorg 3.0	808.000		460.000	348.000
Rechtspositie	18.339		16.830	1.509
Gezondheidsmonitor	108.552	102.000	102.000	108.552
FLO	446.169	11.154		457.323
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000		70.000	430.000
	1.881.060	113.154	648.830	1.345.384
Totaal eigen vermogen	4.092.814	113.154	648.830	3.557.138

Voorzieningen

Het geraamde verloop in de voorzieningen is als volgt:

	1-1-2020	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2020
Verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening opgebouwde spaaruren	75.927		40.000	35.927
Voorziening sociaal plan SN1B	34.627		34.627	-
FLO	6.978.814	174.470	236.772	6.916.512
	7.089.368	174.470	311.399	6.952.439
Egalisatie van lasten				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	74.409	42.126	21.817	94.718
Groot onderhoud brandweerkazernes	616.621	435.073	397.200	654.494
	691.030	477.199	419.017	749.212
Totaal voorzieningen	7.780.398	651.669	730.416	7.701.651

De voorzieningen met betrekking tot de opgebouwde spaaruren en het sociaal plan zijn voldoende om de resterende onderliggende verplichtingen af te dekken. De voorzieningen voor groot onderhoud sluiten aan op de aanwezige meerjaren-onderhoudsplanningen.

Geprognosticeerde balans 2020

	1-1-2020	31-12-2020		1-1-2020	1-12-2020
Materiële vaste activa	73.097	74.424	Eigen vermogen	4.093	3.558
Vorderingen	1.692	1.692	Vorzieningen	7.780	7.702
Liquide middelen	835	720	Langlopende schulden	51.260	52.490
Overlopende activa	2.771	2.771	Kortlopende schulden	12.339	12.934
			Overlopende passiva	2.923	2.923
	78.395	79.607		78.395	79.607

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2019 en 2020 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van de in 'Operatie Stofkam' berekende en vastgelegde financieringsstructuur. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2020. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Bijlage 1.

Bijdrage per gemeente 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Achtkarspelen	€ 2.499.201	€ 2.589.195	€ 2.688.111	€ 2.787.489
Ameland	€ 688.885	€ 715.334	€ 744.000	€ 772.864
Dantumadiel	€ 1.638.814	€ 1.697.563	€ 1.762.200	€ 1.827.129
De Fryske Marren	€ 5.111.916	€ 5.298.207	€ 5.502.420	€ 5.707.672
Harlingen	€ 1.525.854	€ 1.581.273	€ 1.642.069	€ 1.703.167
Heerenveen	€ 4.753.253	€ 4.925.568	€ 5.114.680	€ 5.304.720
Leeuwarden	€ 12.314.133	€ 12.763.732	€ 13.256.382	€ 13.751.568
Noardeast-Fryslân	€ 4.376.258	€ 4.535.194	€ 4.709.554	€ 4.884.780
Ooststellingwerf	€ 2.446.227	€ 2.535.027	€ 2.632.455	€ 2.730.365
Opsterland	€ 2.722.414	€ 2.820.716	€ 2.928.697	€ 3.037.192
Schiermonnikoog	€ 282.566	€ 293.637	€ 305.585	€ 317.624
Smallingerland	€ 5.168.318	€ 5.355.230	€ 5.560.474	€ 5.766.706
Súdwest-Fryslân	€ 8.697.380	€ 9.013.599	€ 9.360.418	€ 9.708.974
Terschelling	€ 735.060	€ 762.884	€ 793.132	€ 823.574
Tytsjerksteradiel	€ 2.951.739	€ 3.058.427	€ 3.175.593	€ 3.293.320
Vlieland	€ 281.329	€ 292.292	€ 304.137	€ 316.069
Waadhoeke	€ 4.351.770	€ 4.509.486	€ 4.682.588	€ 4.856.536
Weststellingwerf	€ 2.347.351	€ 2.432.117	€ 2.525.227	€ 2.618.780
	€ 62.892.470	€ 65.179.481	€ 67.687.723	€ 70.208.529

2020

Bijdrage 2020	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.066.290	€ 93.854	€ 1.339.057	€ 2.499.201
Ameland	€ 138.882	€ 12.224	€ 537.779	€ 688.885
Dantumadiel	€ 724.112	€ 63.735	€ 850.966	€ 1.638.814
De Fryske Marren	€ 1.971.985	€ 173.572	€ 2.966.359	€ 5.111.916
Harlingen	€ 606.294	€ 53.365	€ 866.195	€ 1.525.854
Heerenveen	€ 1.919.154	€ 168.922	€ 2.665.178	€ 4.753.253
Leeuwarden	€ 4.670.903	€ 411.127	€ 7.232.103	€ 12.314.133
Noardeast-Fryslân	€ 1.739.674	€ 153.124	€ 2.483.460	€ 4.376.258
Ooststellingwerf	€ 976.340	€ 85.936	€ 1.383.951	€ 2.446.227
Opsterland	€ 1.136.056	€ 99.994	€ 1.486.364	€ 2.722.414
Schiermonnikoog	€ 35.972	€ 3.166	€ 243.428	€ 282.566
Smallingerland	€ 2.129.102	€ 187.401	€ 2.851.815	€ 5.168.318
Súdwest-Fryslân	€ 3.424.593	€ 301.428	€ 4.971.359	€ 8.697.380
Terschelling	€ 185.749	€ 16.349	€ 532.961	€ 735.060
Tytsjerksteradiel	€ 1.221.878	€ 107.548	€ 1.622.314	€ 2.951.739
Vlieland	€ 41.477	€ 3.651	€ 236.201	€ 281.329
Waadhoeke	€ 1.761.218	€ 155.020	€ 2.435.532	€ 4.351.770
Weststellingwerf	€ 978.939	€ 86.165	€ 1.282.247	€ 2.347.351
	€ 24.728.619	€ 2.176.582	€ 35.987.269	€ 62.892.470

2021

Bijdrage 2021	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.097.611	€ 98.255	€ 1.393.329	€ 2.589.195
Ameland	€ 142.961	€ 12.797	€ 559.575	€ 715.334
Dantumadiel	€ 745.383	€ 66.724	€ 885.456	€ 1.697.563
De Fryske Marren	€ 2.029.910	€ 181.712	€ 3.086.585	€ 5.298.207
Harlingen	€ 624.103	€ 55.868	€ 901.302	€ 1.581.273
Heerenveen	€ 1.975.527	€ 176.844	€ 2.773.197	€ 4.925.568
Leeuwarden	€ 4.808.106	€ 430.408	€ 7.525.218	€ 12.763.732
Noardeast-Fryslân	€ 1.790.776	€ 160.305	€ 2.584.114	€ 4.535.194
Ooststellingwerf	€ 1.005.019	€ 89.966	€ 1.440.042	€ 2.535.027
Opsterland	€ 1.169.427	€ 104.684	€ 1.546.606	€ 2.820.716
Schiermonnikoog	€ 37.029	€ 3.315	€ 253.294	€ 293.637
Smallingerland	€ 2.191.642	€ 196.189	€ 2.967.399	€ 5.355.230
Súdwest-Fryslân	€ 3.525.187	€ 315.565	€ 5.172.847	€ 9.013.599
Terschelling	€ 191.205	€ 17.116	€ 554.562	€ 762.884
Tytsjerksteradiel	€ 1.257.769	€ 112.592	€ 1.688.066	€ 3.058.427
Vlieland	€ 42.696	€ 3.822	€ 245.774	€ 292.292
Waadhoeke	€ 1.812.952	€ 162.290	€ 2.534.243	€ 4.509.486
Weststellingwerf	€ 1.007.695	€ 90.206	€ 1.334.216	€ 2.432.117
	€ 25.455.000	€ 2.278.658	€ 37.445.823	€ 65.179.481

2022

Bijdrage 2022	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.132.766	€ 103.856	€ 1.451.490	€ 2.688.111
Ameland	€ 147.540	€ 13.527	€ 582.933	€ 744.000
Dantumadiel	€ 769.256	€ 70.528	€ 922.417	€ 1.762.200
De Fryske Marren	€ 2.094.924	€ 192.070	€ 3.215.427	€ 5.502.420
Harlingen	€ 644.092	€ 59.052	€ 938.924	€ 1.642.069
Heerenveen	€ 2.038.799	€ 186.924	€ 2.888.957	€ 5.114.680
Leeuwarden	€ 4.962.100	€ 454.942	€ 7.839.340	€ 13.256.382
Noardeast-Fryslân	€ 1.848.130	€ 169.443	€ 2.691.981	€ 4.709.554
Ooststellingwerf	€ 1.037.208	€ 95.095	€ 1.500.153	€ 2.632.455
Opsterland	€ 1.206.881	€ 110.651	€ 1.611.165	€ 2.928.697
Schiermonnikoog	€ 38.215	€ 3.504	€ 263.867	€ 305.585
Smallingerland	€ 2.261.836	€ 207.373	€ 3.091.266	€ 5.560.474
Súdwest-Fryslân	€ 3.638.092	€ 333.552	€ 5.388.775	€ 9.360.418
Terschelling	€ 197.329	€ 18.092	€ 577.711	€ 793.132
Tytsjerksteradiel	€ 1.298.053	€ 119.010	€ 1.758.530	€ 3.175.593
Vlieland	€ 44.063	€ 4.040	€ 256.034	€ 304.137
Waadhoeke	€ 1.871.017	€ 171.541	€ 2.640.029	€ 4.682.588
Weststellingwerf	€ 1.039.969	€ 95.348	€ 1.389.910	€ 2.525.227
	€ 26.270.270	€ 2.408.545	€ 39.008.908	€ 67.687.723

2023

Bijdrage 2023	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.168.336	€ 108.996	€ 1.510.157	€ 2.787.489
Ameland	€ 152.173	€ 14.196	€ 606.495	€ 772.864
Dantumadiel	€ 793.411	€ 74.019	€ 959.699	€ 1.827.129
De Fryske Marren	€ 2.160.707	€ 201.576	€ 3.345.389	€ 5.707.672
Harlingen	€ 664.318	€ 61.975	€ 976.874	€ 1.703.167
Heerenveen	€ 2.102.820	€ 196.176	€ 3.005.724	€ 5.304.720
Leeuwarden	€ 5.117.916	€ 477.459	€ 8.156.193	€ 13.751.568
Noardeast-Fryslân	€ 1.906.164	€ 177.829	€ 2.800.787	€ 4.884.780
Ooststellingwerf	€ 1.069.777	€ 99.801	€ 1.560.786	€ 2.730.365
Opsterland	€ 1.244.779	€ 116.128	€ 1.676.286	€ 3.037.192
Schiermonnikoog	€ 39.415	€ 3.677	€ 274.532	€ 317.624
Smallingerland	€ 2.332.860	€ 217.637	€ 3.216.209	€ 5.766.706
Súdwest-Fryslân	€ 3.752.332	€ 350.062	€ 5.606.580	€ 9.708.974
Terschelling	€ 203.526	€ 18.987	€ 601.061	€ 823.574
Tytsjerksteradiel	€ 1.338.813	€ 124.900	€ 1.829.607	€ 3.293.320
Vlieland	€ 45.447	€ 4.240	€ 266.382	€ 316.069
Waadhoeke	€ 1.929.770	€ 180.032	€ 2.746.735	€ 4.856.536
Weststellingwerf	€ 1.072.626	€ 100.067	€ 1.446.087	€ 2.618.780
	€ 27.095.191	€ 2.527.758	€ 40.585.580	€ 70.208.529

Bijlage 2.

Investeringskredieten

Investeringskredieten	Krediet 2020
Personenlift	34.818
Reshuffling teams 1e & 2e etage HTW	30.000
hardware incl. Office kazernes	48.850
Clearpass aanschaffen en implementatie	75.000
Smartphones	120.000
Nieuwe werkplek	325.000
Infrastructuur	10.000
Netscaler + Firewall	22.000
Audiovisuele middelen	24.000
Koppelingen	30.000
Werkplekmeubilair, bureaus en stoelen	340.000
AFAS-ontwikkelingen / e-HRM	50.000
Organisatie	1.109.668
JGZ, herinrichtingskosten	100.000
GGD	100.000
Verbouw diverse locaties	1.145.000
Grond	140.000
Nieuwbouw	1.125.000
Redvoertuigen	735.195
Hulpverleningsvoertuigen	624.000
Haakarmvoertuigen	237.705
Personeel/materiaalwagen	325.500
Dienstauto's	221.690
Persoonlijke beschermingsmiddelen	242.950
Overige diverse kavels	1.409.822
Brandweer	6.206.861
Totaal investeringskredieten	7.416.529